

2 KORIN

Pepa Paulo ingere muli panzi kalo-tawana tamâta simo Korin lawea

Paulo ingere ngua panzi kalo-tawana tamâta simo Korin lawea (1 Korin), aku nzimona pinde ilâ lâ, njineŋga ingere pepa tonje kilo panzi. Paulo ilonjo pâri tu tamâta pinde sipono i ne pepa munġâŋa ku sipalele ilonzi kalonzi sipaveta kuku i kawa ngua. Andeta i ilo malia ndo, ŋana tu tamâta pinde lâ Korin situ sitawa i ndue, kala siporo tu i nde pâri-tamâta mao tia. Mine kala lâ pepa njine tini Paulo ipatula tamwata parina pwataki panzi, ŋana wurâta kaika iveta ŋana itula pâri ara kê, aku ŋana malia wa nâna kie-kie ikai lâ wurâta njinde tini. Paulo ilo ndo keno panzi Korin ngu, aku i ilo tu kinzi ilonzi ma keno mine nâ papa i.

¹ Naŋa Paulo, naŋa amo Yesu Kirisi ne pâri-tamâta ikura Maro Kindeni tamwata ne pateâŋa mine. Naŋa amo taitu kuku ninda-nambwe Timoti, kala anġere ngua lâ pepa njine tini imâ pa miki kalo-tawana tamâta kamo Korin lawea, katavanzi Maro Kindeni ne tamâta rârâni simo Akaia tâno njinde. ² Tamânda Maro Kindeni ku Maro Njalae Yesu Kirisi rua nenzi wisi-wisi wa wisi-pisi wa imâ pami.

Paulo kawa ndaŋge pa Maro Njalae ŋana i ne pavilâŋa kê

³ Kinda ma kawânda ndanġe tapanea nenda Maro Ɗalae Yesu Kirisi Tama Maro Kindeni tasuka i ƚa kâki! Ina kalo-sukâŋa warika, aku inani uru ipu tini kaika pa kinda rârâni ilonda kalonda. ⁴ Lâ zo ndia malia itu ipânġa pa maka, ande i uru ipu tini kaika pa iloma kaloma. Mine nde maka kala kakura tu kapu tini kaika panzi tinima pinde ilonzi kalonzi, kinzi ŋinde sisânda malia kie-kie kulu lâ. Maka uru kapu tini kaika panzi lâ vetânġa kie taituni itogo Maro Kindeni iveta pa maka mine. ⁵ Muŋġa Kirisi ikai nâna ŋalae, aku lâ zo ŋine maka kala uru kakai nâna mine nâ. Mine nde Maro Kindeni ne pavilânġa imâ ŋalae pa maka, itogo muŋġa imâ ŋalae pa Kirisi mine nâ. ⁶ Lâ zo ndia malia itu ipu maka ndue, ande ŋinde nde duvi mine; ŋinde nde ŋana ipu tini kaika pa miki ilomi kalomi wa isuka nemi kalo-tawana wa. Aku lâ zo ndia Maro Kindeni ipu tini kaika pa maka iloma kaloma, ande iveta mine ŋana ipu tini kaika pa miki ilomi kalomi tona. Mine nde miki kakura tu kamandi kaika ŋana kakai nâna kâ, itogo maka uru kaveta mine. ⁷ Aku maka kaloma tawana tu miki uru kamandi kaika mine. Maka kasama tu miki kakai nâna kuku maka. Mine nde maka kasama tu Maro Kindeni kala ipu tini kaika pa miki ilomi kalomi tona, itogo uru iveta pa maka mine.

⁸ Niŋġu-nambwe wukale, maka iloma tu miki ma kalomi ŋgere ŋana malia ŋinde muŋġa ipânġa pa maka lâ Esia tâno. Malia ŋinde nde ŋalae tîna, kala ipu maka ndue ku ipole nema kaika ndo lâ. Mine nde maka katu ma kamâte. ⁹ Mao nâ, lâ zo ŋinde maka iloma patea tu

mateŋa ne zo nde imâ ipâŋga pama lâ. Andeta malia ŋinde ipâŋga pama ŋana duvi ŋine kê; Maro Kindeni itu itula pwataki pama tu maka kakura ŋana kapavila warakama kê, ande tia ndo. I ilo tu maka ma kao tinima pa i simbo nâ tu ivilama, ŋana tu inani nâ ikura ŋana ipaŋonzi mateŋa tamâta simandi sânda simo vianzi kilo. ¹⁰ Maro Kindeni ikai maka piti lâ kazâŋa sakamao ŋinde ilo, kala ŋandai kamâte ŋga. Aku muli i ma iveta vetâŋa kie taituni pa maka kilo. Maka kaloma tawana kaika tu lâ zo ndia kazâŋa sakamao itu izavaruma, ande Maro Kindeni ma ikaima piti lâ kazâŋa ŋinde ilo tava. ¹¹ Taitu wurâta ikeno pa miki tona ŋana kasuka maka ku kano pa Maro Kindeni tu ivilama. Ambo miki ma kaveta mine, ande Maro Kindeni ma ipaloŋo pa miki râŋâni nemi noŋa, aku ma iveta kie ara pama. Nineŋga tamâta râŋâ ma simora i ne pavilâŋa ŋinde, kala ma kawanzi ndaŋge pa i ŋana vetâŋa ŋinde iveta ŋana ivila maka kê.

Paulo itula i ne vetâŋa pinde duvi pwataki

¹² Ayo, naŋa uru andeka ŋalae ŋana ŋine kê; naŋa apasama lâ warakâŋgu iloŋgu kalonŋu tu naŋa uru aveta vetâŋa sondo wa vetâŋa mao nâ panzi tamâta râŋâni, ikura Maro Kindeni ne pateâŋa mine. Aku lâ zo muŋgâŋa ŋinde naŋa amo kumi, ande naŋa apono muli sondo ndo pa vetâŋa mine. Taitu tâno ŋine ne ilo-kalo ŋandai ivila naŋa ŋana aveta mine ŋga. Maro Kindeni io ne wisi-wisi imâ pana lâ, kala i walo kaika ilana ŋana aveta mine. ¹³⁻¹⁴ Aku lâ zo

ndia rârâni naŋa aŋgere ŋgua lâ pepa tini ku ao imâ pami, ande naŋa ŋandai aŋgere ŋgua malialâka nâ, kala miki kakura tu kapono ku kasama duvi sondo. Mao nâ, zo pinde miki kazizâla ŋana nanenŋu ŋgua pinde duvi kâ. Taitu nanenŋu morâŋa tu miki ma muli kasama nanenŋu ŋgua rârâni duvi sondo. Ninenŋa lâ nenda Maro Nalae ne zo ŋana itaulo imâ kilo kâ, ande miki ma kandekana naŋa, aku naŋa kala ma andekana miki mine nâ.

¹⁵⁻¹⁶ Nanayoni naŋa kalonŋu tawana tu miki ilomi ndeka mine nâ ŋana naŋa kâ. Mine nde ilonŋu patea tu ma amâ akalele miki munŋa lâ, ŋinenŋa ma alâ pa Masedonia tâno. Aku ilonŋu patea tu lâ zo ndia naŋa ma apile Masedonia tâno, ande naŋa ma ataulo amâ amorami kilo, ŋana miki ma kavilana ŋana alâ pa Judia tâno kâ. Naŋa ilonŋu patea tu ambo ma aveta mine, ande Maro Kindeni ma ikura tu iveta kie ara pa miki kilo. ¹⁷ Mao nâ, nanenŋu pateâŋa ikeno mine munŋani lâ, andeta naŋa amâ akalelemi tia. Andeta mana mana, a? Tiambo miki ilomi patea tu naŋa alanemi, a? Tiambo miki katu naŋa apaveta kuku tâno tamâta nenzi mâsi, kala uru kawânŋu tu, “Ara, naŋa ma aveta mine”, andeta aporo lâ ilonŋu tu, “Naŋa ma aveta mine tia”, a?

¹⁸ Mine tia ndo! Maro Kindeni uru ipono muli pa ne ŋgua pâŋa rârâni, aku lâ i nao naŋa apaimi tu naŋa ŋandai tamâta ŋana memelânŋu rua ŋa. ¹⁹ Maka pâri-tamâta ŋato, naŋa ŋga Sailas ŋga Timoti, maka munŋa katula Maro Kindeni Natu Yesu Kiriŋi parina pami, aku i

ɲandai tamâta ɲana ipa ɲgua tonje ɲinenga ipalele ilo-kalo kâ. I kawa ɲgua rârâni nde mao ku mao kanaɲo. ²⁰ Maro Kindeni ne ɲgua pâɲa rârâ keno, aku Kirisi tamwata ma iveta ɲgua pâɲa ɲinde rârâni taitu-taitu ipâɲga kanaɲo. Mine nde lâ zo ndia kinda kalonda ɲgere ɲana Maro Kindeni ne ɲgua pâɲa kâ, ande kinda kalonda ɲgere ɲana Yesu Kirisi tona, kala taporo “Mao nâ!” ku tapanea Maro Kindeni tasuka i ɲa kâki. ²¹ Miki wa maka wa tapasipa kuku Kirisi lâ, aku Maro Kindeni tamwata ivila kinda ɲana tamandi kaika kâ. Nanayoni ina ipatea kinda pa i tamwata, ²² aku io ne mâsi kilala lâ tininda ɲana itula ne pateɲa ɲinde pwataki. Mao nâ, isupwa Koroani Sapɲa imâ imo ilonda, ɲana kinda ma tasama sondu tu i ma muli iveta vetɲa arara kie-kie pinde pa kinda tona, ikura i muɲga ipa ɲgua tu ma iveta mine.

²³ Maro Kindeni isama nanenɲu ilo-kalo ndoni marumbu lâ. Mine nde naɲa ano pa i tamwata tu ma isuka nanenɲu ɲgua ɲine; naɲa aporo ɲgua mao nâ pami tu naɲa tiningu pwâka tu aveta malia pami, aku ɲana duvi taitu ɲinde nâ naɲa apalele ilonɲu kalonɲu kala ɲandai amâ pa Korin lawea ɲga. ²⁴ Andeta wurâta ikeno pa naɲa ɲana akai poe kaika pa nemi kalo-tawana, ande tia, ɲana tu nemi kalo-tawana uru isukami ɲana kamandi kaika kâ. Andeta wurâta naɲa aveta pami ɲine nde ɲana duvi taitu ɲine nâ; naɲa atu avilami ɲana nemi ndekɲa ma ipâɲga ɲalae.

2

¹ Lâ zo ñinde, naña tiningu pwâka tu ma aveta miki ilomi malia kilo, itogo muᅅga aveta mine. Mine nde naña ilonᅅgu patea tu naña ma amâ akalelemi walele tia. ² Ñinde nde duvi mine; ambo naña ma aveta miki ilomi malia, ande ea ma ikura tu iveta naña ilonᅅgu ndeka, a? Tia ndo, ᅅana tu miki warakami nâ uru kaveta naña ilonᅅgu ndeka, andeta miki ma kamo tava ilomi malia nâ. ³ Mao nâ, mikini nde tamâta ᅅana kaveta naña ilonᅅgu ndeka kâ. Mine nde naña tiningu pwâka tu amâ walele pami ku asânda malia kulu. ᅅana duvi ñinde kâ naña ilonᅅgu patea tu ma amâ amorami tia, kala ao pepa ñinde imâ pami lâ. Naña asama tu lâ zo ndia naña andeka, ande miki rârâni kala kandeka mine nâ. ⁴ Mao nâ, muᅅga, lâ zo ñinde nanᅅere ᅅgua ñinde lâ pepa tini, ande naña kalonᅅgu loko ᅅalae tina ᅅanami ku ilonᅅgu malia ndo, kala amo ata nâ. Taitu naña ᅅandai anᅅere ᅅgua ñinde pami ᅅana aveta ilomi malia ᅅga. Naña anᅅere pami ᅅana miki ma kasama tu naña ilonᅅgu ndo ikeno pami.

Paulo ilo tu kinzi Korin ᅅgu ma sipile nenzi wisi-nâna ᅅana ninzi-nambwe tonᅅe ne vetâᅅa soki kâ

⁵ Mao nâ, tamâta tonᅅe muᅅga iveta vetâᅅa soki, andeta i ne vetâᅅa ñinde ᅅandai iveta naña ilonᅅgu malia ᅅga. Naña tiningu pwâka tu aporo ᅅgua kaika ᅅana i ne vetâᅅa ñinde kâ. Taitu naña ma aporo mine tu i ne vetâᅅa ñinde iveta

miki pinde ilomi malia ndo. * ⁶ Andeta miki katu nana tamâta ninde ne vetâna marumbu lâ, aku nanenngu morâna tu ara, ikura lâ. ⁷ Mine nde ara nana miki ma kapile nemi wisi-nâna ninde, aku kalomi kapa nana i ne vetâna soki ninde kâ. Aku ara nana miki ma kapu tini kaika pa i ilo kalo tona. Tia ma i ilo malia ndo, aku kalo-lokoni ninde ma itawa i ndue ndo lâ. ⁸ Mine nde nana ano pami tu kaveta kemi ara papa i, nana ma isama tu miki ilomi ndo ikeno papa i. ⁹ Nguwa ninde nana munnga angere ku ao imâ pami, ande ninde nana angere nana akai samâna pami nâ. Nana atu asama mine; tiambo miki uru kaponu muli pa nanenngu nguwa wa vetâna ikura zo rârâni, tiya? ¹⁰ Ambo miki ma kazavaru tamâta ninde ne vetâna soki piti lâ tini, ande nana kala ma aveta mine nâ. Iveta vetâna soki nalaie pa nana nde tia, andeta lâ zo ndia tamâta tonje iveta vetâna soki pa nana, ande nana uru azavaru i ne soki ninde piti lâ tini lâ Kirisi nao. Nana ilonngu tu miki ma kamora nanenngu vetâna ninde ku koka muli. ¹¹ Tia ma Sadana ilanje kindu wa ipole kindu wa. Kindu nandai tazizâla nana i ne ilo-kalo wa ne mâsi paveâna wa.

Paulo itu imora Titi

¹² Munnga, lâ zo ninde nana alâ pa Troas lawea nana atula pâri ara nana Kirisi kâ pwataki panzi,

* **2:5** 5 Kinzi ilo-kalo tamâta pinde situ Paulo iporo nana tamâta ninde munnga iveta vetâna sakamao kala Paulo imbita kaika (kumora 1 Korin 5:1-5). Annga pinde situ iporo nana tamâta tonje imo Korin ku ikai kazâna nalaie pa Paulo lâ ngu naonzi.

ande naŋa amora tu Maro Njalae ikai nzâla piti pana ŋana aveta wurâta ŋinde kâ. ¹³ Andeta naŋa ilonġu putuka lâ, ŋana tu niŋġu-nambwe Titi nde nao tia lâ. † Mine kala apilenzi lâ Troas lawea, aku alâ pa Masedonia tâno.

Maro Kindeni ne walo kaika uru ivila kindi ŋana tapole paraŋa kâ

¹⁴ Taitu kala ŋine naŋa kawâŋġu ndaŋġe ŋalae ilâ pa Maro Kindeni, ŋana tu maka kapasipa kuku Kirisi lâ, aku Kirisi ipole kazâŋa rârâni. Mine nde Maro Kindeni ikaima koka Kirisi muli kala kandeka kalâ. Maro Kindeni wurâta ilua maka ŋana kalâ kakura nia nia katula ŋgua pwataki ŋana Kirisi kâ, aku ŋgua ŋinde nde itogo kelekele kuwae ara ndo mwasina, lawea itapala kala ilâ isala nia ndoni. ¹⁵ Mao nâ, maka warakama nde katogo kelekele kuwae ara ndo Kirisi ikai ku ipatarâwa pa Maro Kindeni. Kuwae ŋinde nde ilâ panzi tamâta ŋinde soka nzâla ŋinde ilâ pa samba lawea, aku ilâ panzi tamâta ŋinde soka nzâla ŋinde ilâ pa yââ ŋalae ne mbââ tona. ¹⁶ Tamâta pinde soka nzâla ŋinde ilâ pa yââ ŋalae ne mbââ, aku kinzi ŋinde siŋo kuwae ŋinde ku situ ŋinde nde mateŋa ne kuwae sakamao. Aku mao nâ, kuwae ŋinde ikainzi silâ pa mateŋa nâ. Anġa tamâta pinde nde soka nzâla ŋinde ilâ pa samba lawea, aku kinzi ŋinde sisama tu ŋinde nde via ne kuwae ara ndo. Aku mao nâ, kuwae ŋinde

† **2:13** 13 Titi muŋġa imo Korin lawea, aku Paulo itu i ma itaulo imâ itapâri papa ŋana kinzi Korin ŋġu nenzi saŋonâŋa. Andeta Titi imo Troas tia, kala Paulo iroto lee isânda kulu lâ Masedonia tâno.

ikainzi silâ pa via nia. Opopo, ea nde tamâta ara kala ikura tu iveta pâri-tamâta nenzi wurâta ñine, a? ¹⁷ Tamâta rârâ uru soka silâ wa simâ wa situla Maro Kindeni kawa ñgua, andeta ñandai ilonzi papa i ñga; kinzi ilonzi pa mbumbu uru sikai ñana nenzi wurâta ñinde. Kinzi silañenzi tamâta tu Maro Kindeni kawa ñgua nde kelekele ñana tapako kâ. Anğa maka ñandai katogonzi tamâta ñinde ñga. Maro Kindeni tamwata ipatea maka ku isupwama tu katula i kawa ñgua. Mine nde maka kakai Kirisi ndamwa ku kamandi Maro Kindeni nao katula ñgua mao nâ.

3

Kinzi pâri-tamâta simo ñgua pâña wasaseki ne wurâta tamâta

¹ Mana mana, a? Tiambo miki katu naña anğere ñgua kaña mine pami ñana kapan-dekâna maka warakama kilo, a? Tia ndo. Kinzi pâri-tamâta lañeña pinde ilonzi tu tamâta ñalañala ma siğgere ñgua ñananzi lâ pepa tini, ñana itula pwataki pami tu kinzi nde tamâta ara. Anğa kinzi pinde ilonzi tu miki ma kangere ñgua ñananzi lâ pepa tini, ñana itula pwataki tu miki ilomi ara nâ panzi. Taitu maka ñandai katogonzi tamâta ñinde ñga.

² Naña tu miki warakami nde katogo pepa ñana itula maka kilalama pwataki tu maka nde pâri-tamâta mao. Naña asama sondo lâ ilonğu tu ñinde nde ñgua mao, aku kinzi tamâta rârâni sikura tu simora nemi kalo-tawana kala sisama maka kilalama pwataki lâ. ³ Aku miki kilalami kala ipânga nia yo tu miki katogo pepa tonje

Kirisi tamwata ingere ku io maka mbauma ilo nana kakai kalâ. Andeta Kirisi nandai ikai puro wanai ninennga ingere ngua ninde lâ mira tonge tini nga. Ikai Maro Kindeni Via Tamwata ne Koroani ku ingere ngua ninde lâ ilomi kalomi.

⁴ Maka nandai karuru nana kaporo ngua kaŋa mine nga, nana tu Kirisi itula pwataki pama tu Maro Kindeni tamwata ipateama nana kaveta wurâta nîne kâ. ⁵ Taitu maka ma kapasuka warakama tinima ku kaporo tu, “Maka warakama nâ kakura tu kaveta wurâta nîne”, ande ma tia. Nana tu Maro Kindeni simbo nâ ivila maka, kala kaveta wurâta nîne. ⁶ Inani ivila maka, kala maka kapânga ngua pâŋa wasaseki ne wurâta tamâta. Andeta nema wurâta nandai nana katula ngua tukuŋa pwataki nga; nema wurâta nde nana katula pâri ara Koroani Sapâŋa uru itula ninde pwataki. Nana tu ngua tukuŋa uru ionzi tamâta lâ nzâla ninde ilâ pa mateŋa kâ, aŋga Koroani Sapâŋa uru via wasaseki ilanzi tamâta.

⁷ Miki kalomi ngere sondo nga; nia ndoyo, lâ zo ninde Maro Kindeni ingere ngua tukuŋa lâ mira tini ku ilua kinda, ande i tamwata kilala ipânga nia yo, itogo sinâla mwasina. Mine nde Mose nao sinala kaika ndo, kala kinzi Isrel ngu sikura tu silea pa i nao, ande tia. Andeta muli nga sinâla ninde nde marumbu lâ. Ayo, ngua tukuŋa uru ionzi tamâta lâ nzâla ninde ilâ pa mateŋa kâ, andeta Maro Kindeni ne sinâla kaika ninde nde iyoka tava imâ. ⁸ Aŋga lâ zo nana Maro Kindeni io Koroani imâ ilonda nana iveta ngua pâŋa wasaseki ipânga kanaŋo, ande i ne

sinâla more-more ñalae nde iyoka tava imâ, aku ñinde ipole ñgua tukuña ne sinâla ndo lâ. ⁹ Mao nâ, ñgua pâña muñgâña ne ñgua tukuña nde ikai Maro Kindeni ne pareña-nia imâ panzi tamâta, andeta tukuña ñinde ipânga tava Maro Kindeni ne sinâla ñalae. Anğa ñgua pâña wasaseki nde iveta nzâla panzi tamâta ñana simo ilonzi mbâra-mbâra lâ Maro Kindeni nao, aku i ne sinâla more-more ñalae iyoka tava ñgua pâña wasaseki ñinde imâ. ¹⁰ Muñga kindi ilonda pateo tu ñgua tukuña nde kekekele ara nâ. Andeta kala ñine pâri ara ipânga kekekele ara ku ara ndo, ipole ñgua tukuña ndo lâ. ¹¹ Mao nâ, nia ndoyo ñgua pâña muñgâña ne ñgua tukuña nde ipânga tava Maro Kindeni ne sinâla ñalae. Andeta ñgua tukuña nde kekekele ñana nao tia kâ. Anğa ñgua pâña wasaseki ne pâri ara ñinde nde ma nao tia lâ, ande tia; ñinde ma imo mine ku imo nâ. Mine kala Maro Kindeni ne sinâla more-more ñalae nde iyoka kuku pâri ara imâ, aku ipole ñgua tukuña ne sinâla ndo lâ.

¹² Maka nema kalo-tawana nde ikeno kaika mine. Mine nde maka karuru ñana katula pâri ara pwataki kâ, ande tia. ¹³ Maka ñandai kaveta itogo Mose muñga iveta nga. Nia ndoyo, lâ zo ñinde i nao sinala yo, ande ikai lalava pinde ku ipono nao. I tini pwâka tu kinzi Isrel ñgu ma sisama tu sinâla ñinde nde laiti ñana marumbu kâ. ¹⁴ Andeta Isrel ñgu ilonzi kalonzi nde pasâsâe lâ, kala zo ñine kinzi simo mine ku simo ñai yo. Lâ zo ñana kinzi sipono ñgua ñana ñgua pâña muñgâña ñinde, ande Mose ne lalava ndainani nâ ipono ilonzi kalonzi yo. Ñana tu

tamâta ea kinzi sipasipa kuku Kirisi, ande Maro Kindeni itikia lalava ñinde piti lâ kinzi ñinde nâ ilonzi kalonzi. ¹⁵ Mao nâ, lâ zo ndia kinzi Isrel tamâta sipono Mose ne ñgua tukuña, ande lalava ñinde ipono ilonzi kalonzi ikeno mo ñai yo. ¹⁶ Andeta lâ zo ñana tamâta tonje ipalele ilo kalo ku io ne kalo-tawana ilâ pa Maro Ñalae, ande lâ zoni ndaina nâ Maro Kindeni itikia lalava ñinde piti lâ tamâta ñinde ilo kalo. ¹⁷ Maro Ñalae nde imo taitu kuku Koroani. Ambo Maro Ñalae ne Koroani imo tamâta tonje ilo, ande sâ tonje ikura tu ipono tamâta ñinde nao, ande tia. ¹⁸ Aku mine nâ, kelekele tonje ikura tu ipono kinda kalo-tawana tamâta naonda, ande tia. Mine kala Maro Ñalae ne sinâla ñalae imâ pa kinda, aku kinda tapânga tatogo ndungu ñana ipane sinâla ñinde ilâ isinalanzi tamâta pinde. Sinâla ñinde iyoka pa Maro Ñalae, ina Koroani, kala imâ pa kinda. Aku sinâla ndainani nâ ma ilele kinda kilalânda lee, tapânga tatogo Maro Ñalae tamwata mine.

4

Kinzi pâri-tamâta nde sitogo kulo mwasina

¹ Maro Kindeni nde kalo-sukâña warika, aku ñana duvi ñinde kê i wurâta ñine ilua maka ñana katula pâri ara kê. Mine nde lâ zo ndia malia ipânga pama, ande nema kalo-tawana ikeno kaika nâ.

² Mao nâ, maka kapu mulima ndo pa vetâña sakamao kie-kie rârâni kinzi tamâta uru sipavea ku siveta ñinde. Maka kakai lanjeña panzi tamâta tia ndo, aku maka kalele Maro Kindeni

kawa ngua ipânnga kie tonge tia ndo. Maka uru katula ngua mao nâ ipânnga nia yo. Mine nde kinzi tamâta sisama maka kilalama pwataki tu maka kaveta wurâta sondo ndo lâ Maro Kindeni nao.

³ Mao nâ, kelekele tonge ipono tamâta pinde ilonzi kalonzi, kala sisama pâri ara maka uru katula ñine duvi pwataki, ande tia. Andeta kinzi ñinde nde tamâtani ndaina kala soka nzâla ñinde ilâ pa yââ ñalae ne mbââ. Kinzi ñinde nâ sizizâla ñana pâri ara duvi kâ. ⁴ Kinzi kalonzi tawana tia, ñana tu Sadana, ina tâno ñine ne maro lanjeña sakamao, ande ipono ilonzi kalonzi marumbu lâ. Mine nde pâri ara ñana Kirişi kâ ne sinâla isinala ilonzi kalonzi, ande tia. Kirişi ina itula Maro Kindeni kilala ara ñinde pwataki. ⁵ Miki kalonjo nga; maka ñandai uru katula ngua ñana warakama nema vetâña nga. Ngua maka uru katula pwataki ñinde nde mine; Yesu Kirişi i nde Maro Ñalae, aku maka kapaipa kuku i lâ kala kamo miki nemi wurâta tamâta. ⁶ Nia ndoyo Maro Kindeni iporo itu kaika pa sinâla tu, “Sinâla ipânnga lâ nia kondoma!”, aku sinâla ipânnga lâ. Aku inani kala iveta ne sinâla ipane maka iloma kaloma lâ. Mine nde maka kasama Maro Kindeni kilala pwataki lâ, ñana tu i kilala ñinde ipânnga nia yo lâ Yesu Kirişi tini.

⁷ Opopo, pâri ara ñinde nde kelekele ara ndo! Andeta Maro Kindeni io pâri ara ñinde imâ pa maka tamâta kaa nâ ñana katula pwataki kâ. Ñinde itogo Maro Kindeni ikai kelekele tonge kulu ñalae tina, ku izeze lâ kulo kaa nâ ilo. Mine nde kinzi tamâta sikura tu sisama mine; walo

kaika ñine kala uru ipânga nia yo lâ maka nema wurâta tini, ande ñinde ñandai maka nema walo nga. Ñine nde Maro Kindeni tamwata ne walo kaika.

⁸ Malia kie-kie uru ipânga pa maka ikura nia ndoni, andeta malia ñinde ñandai ipu maka ndue ndo nga. Ikura zo rârâ maka iloma kura tia, andeta maka ñandai kapile nema kalotawana nga. ⁹ Tamâta rârâ siveta kenzi sakamao pa maka, andeta Maro Kindeni ñandai ipile maka nga. Zo pinde kinzi sipu maka pâta lâ, andeta kinzi ñandai sipolema nga. ¹⁰ Ikura zo rârâni maka kasama tu kinzi kazâña tamâta situ sipu maka pâta kamâte, itogo muŋga sipu Yesu pâta imâte mine. Andeta maka kamo viama kamo ñai yo, aku ñinde itula pwataki tu Yesu kala imo via mine nâ. ¹¹ Maka kapaipa kuku Yesu lâ. Mine nde ikura zo rârâni maka kamo viama yo, kinzi kazâña tamâta situ sipu maka pâta kamâte. Andeta tia. Mine nde maka karaema kaa ñine itula pwataki tu Yesu kala imo via mine nâ. ¹² Mine nde mateja ikai wurâta ñana izavaru maka, aŋga via nde ikai wurâta ñana ivila miki.

¹³ Ngua ikeno lâ wâŋgiña paneâña kâ ne pepa tini mine tu, “Naja kalongu tawana Maro Kindeni; mine nde aporo atula ngua pwataki lâ.” Aku kalo-tawana kie taituni mine kala ikeno pa maka tona. Mine nde maka kala mine nâ kaloma tawana ku katula ngua pwataki, ¹⁴ ñana tu Maro Kindeni ipaño Maro Njalae Yesu imandi sânda imo via kilo, aku maka kasama tu inani ma ipaño maka mine nâ, ku ma ikai maka wa

miki wa talâ kuku Yesu tamandi Maro Kindeni nao. ¹⁵ Naja asama tu malia kie-kie kala ipângga pa maka ñinde nde ñana ivila miki kê. Mine nde muli nga Maro Kindeni ne wisi-wisi ma ilâ lee ipângga panzi tamâta pinde rârâ tona, kala kinzi ñinde rârâni ma kalonzi tawana ku ma kawanzi ndançe ñalae pa Maro Kindeni sipanea i.

Kinzi pâri-tamâta nenzi kalo-tawana nde ikeno kaika lâ

¹⁶ Nana duvi ñinde kê maka ñandai iloma malia kala kapile nema wurâta nga. Mao nâ, karaema ñine nde ilâ ñana nao tia kê, ança iloma nde uru ikai walo wasaseki ikura zo zo. ¹⁷ Nanençu ngua ñinde nde duvi mine; malia kie-kie uru ipângga pa maka, andeta ñinde nde kelekele kiri-mwata nâ, aku ma ikeno ikura zo mbwana-mbwana nâ. Ambo maka ma kamandi kaika ñana kakale malia ñinde kê, ande muli nga maka ma kamo ara kuku Maro Kindeni ku kamo nâ. Maka ma kamo ara ndo, aku ñinde ma ipole tâno ñine ne malia rârâni ndo lâ. ¹⁸ Mine nde maka ñandai kalea ilâ pa tâno ne kelekele ñine kinda tamora lâ matânda nga. Maka kalea kaika ilâ pa samba ne kelekele ñinde kinda takura tu tamora lâ matânda tia. Nana tu kelekele uru tamora lâ matânda ñinde ma ikeno zo mbwana-mbwana nâ, ança kelekele arara takura tu tamora lâ matânda tia ñinde, ande ma ikeno mine ku imo nâ.

5

¹ Nana tu maka kasama ñine: kinda karaenda ñine nde itogo pâla uru tamo ilo mwasina. Ambo

luma ñine ma sapirâña lâ, ande Maro Kindeni tamwata ma muli luma tonje ilua kinda ñana tamo ilo. Andeta ñinde ñandai luma tonje tamâta siveta lâ mbalaunzi ñga; luma ñinde ikeno samba ilo, aku ma ikeno mine ku imo nâ. ² Kala zo ñine kinda tamo pâla ñine ilo, aku tamo tata nâ. Mine nde maka iloma ndo tu Maro Kindeni ma ikai nema luma ñinde ikeno samba ilo, aku ma isawa lâ tinima itogo pasawaña mine. ³ Ñana tu lâ zo luma wasaseki ñinde ma itura kinda lâ, ande kinda ma tamo tininda kaa nâ tia. ⁴ Lâ zo ñine kinda tamo yo lâ tâno ñine ne pâla ilo, aku ilonda malia kala tamo tata nâ. Taitu maka ñandai iloma tu ma kapile karaema sinja ñine ñga. Maka iloma ndo tu Maro Kindeni ma isawa karae wasaseki ñinde itura maka itogo pasawaña mwasina. Ñinenja via mao ñinde ma ipañando karaema kaa ñine ndo lâ. ⁵ Maro Kindeni tamwata ipatea tu ma iveta vetâñani ndaina pa kinda, kala ina iveta maka kaluku lâ ñana kakai luma wasaseki ñinde. Aku ina io ne Koroani imâ imo kinda ilonda. Mine nde maka kasama tu i ma muli iveta vetâña arara kie-kie pa kinda tona.

⁶ Maka uru kaloma ñgere ñana i ne vetâña arara ñinde kê, aku ñinde ipu tini kaika pa iloma kaloma kala kamandi kaika ikura zo zo. Maka kasama tu lâ zo kinda tamo yo lâ karaenda ñine ilo, ande kinda tamo Maro Ñalae tini laiti, nde tia. ⁷ Kala zo ñine kinda takura tu tamora i nao tia, taitu maka nema kalo-tawana ikeno pa i nâ. ⁸ Maka kaloma tawana i kaika lâ, aku kasama tu ambo maka ma kapile karaema ñine ku kalâ

kamo Maro Njalae tini laiti, ande njinde ma ara ndo. ⁹ Ambo maka ma kamo karaema njine ilo tâku kamo samba lawea tâku, ande maka iloma ndo pa kelekele taitu njine nâ; maka iloma ndo tu kapaveta kuku vetâña ndia Maro Njalae ilo papa njinde. ¹⁰ Njana tu Maro Kindeni ne pateâña ikeno tu kinda rârâni ma muli tamandi lâ nguasamâña tamwata Kirisi ne ngua nia. Aku i ma kulu ilua kinda taitu-taitu, ikura wurâta ndia rârâni muŋga taveta lâ zo njana kinda tamo karaenda njine ilo yo. Ambo kinda muŋga taveta wurâta ara, ande i ma itu njana njinde kâ. Ambo kinda taveta wurâta ara tia, ande i ma ipare nia pa kinda njana njinde kâ.

Paulo ne wurâta nde njana igagatinzi njana sipânga ilonzi kalonzi taitu kuku Maro Kindeni kilo

¹¹ Maka uru kamege njana Maro Njalae kâ ku kamo i kalo. Mine nde maka kakai wurâta njana kasowe tamâta ilonzi kalonzi. Maro Kindeni isama nema ilo-kalo wa vetâña rârâni marumbu lâ, aku naña ilonŋu tu miki kala ma kasama maka kilalama sondo mine nâ. ¹² Naña njandai aporo ngua mine pami njana kapandekâna maka warakama kilo nja. Naña ilonŋu tu miki ma kasama maka kilalama sondo, njana miki ma kandekana maka. Njineŋga lâ zo ndia tamâta pinde sindekananzi tamâta pinde njana nenzi vetâña ikeno pa nia yo nâ, ande miki ma kakura tu kaporo ngua sondo nâ taulo panzi njana maka kâ. ¹³ Ambo tamâta pinde situ maka nde tamâta kapa nâ, ande maka ma kaloma loko njana njinde kâ nde tia, njana tu maka kaloma tawana Maro

Kindeni kala kaveta wurâta ñine. Ambo kinzi pinde situ maka nema ilo-kalo nde ara nâ, ande ñinde nde ñana ivila miki kâ. ¹⁴ Maka kaloma tawana tu Kirisi simbo nâ ikai kinda rârâni niânda ku imâte, aku ñinde itogo kinda rârâni tamâte kuku i. Mine nde Kirisi ne tini-mwasa ñinde ikai poe pa nema vetâña rârâni. ¹⁵ Kirisi imâte ñana ivila kinda rârâni. I ilo tu kinda kala tamo viânda ñine ma tapile mâsi ñana taponu muli pa warakânda nâ nenda pateâña, aku ma tapaveta kuku mâsi ñana taponu muli pa i ne pateâña nâ, ñana tu inani imâte ñana ivila kinda kâ, ñinenğa Maro Kindeni ipaño i imo via kilo.

¹⁶ Mine nde nanayoni, lâ zo ñinde nema kalotawana ipânga mine, ande maka kapile mâsi ñana kalea pa tinima pinde nenzi vetâña ikura tâno ñine ne ilo-kalo nâ. Mao nâ, muņaga maka kapono muli pa tâno ñine ne ilo-kalo nâ ku kalea pa Kirisi ne vetâña, andeta maka kapile nema mâsi ñinde marumbu lâ. ¹⁷ Mine nde miki kalonjo nga; ambo tamâta tonje ipasipa kuku Kirisi, ande Maro Kindeni iveta i ipânga tamâta wasaseki ndo. I ne ilo-kalo siņaga wa vetâña siņaga rârâni nde marumbu ndo lâ, aku ipaveta kuku ilo-kalo wa vetâña wasaseki nâ. ¹⁸ Maro Kindeni tamwata iveta mine pa kinda. Muņaga kinda tamo i ne kazâña tamâta, andeta Kirisi ne mateña ikai nzâla piti pa Maro Kindeni tu ilele kinda tapânga i ninambwe wukale. Kala ñine i wurâta ilua maka ñana katula pâri ara ñinde pwataki panzi tamâta pinde, ñana kinzi kala ma sikura tu sipânga i ninambwe wukale tona. ¹⁹ Maka uru katula ngua mine; Maro

Kindeni isupwa Yesu imâ nana iveta nzâla panzi tamâta rârâni nana ma sikura tu sipângga i ninambwe wukale. Aku kinzi ea kalonzi tawana i, ande Maro Kindeni ma kalo ngere kilo nana nenzi kiesaka kâ, ande tia. Aku ina wurâta ilua maka pâri-tamâta nana kalâ katula ngua ndainani nâ panzi tamâta pinde, nana kinzi kala ma sikura tu sipângga i ninambwe wukale tona. ²⁰ Mine nde maka kakai Kirisi ndamwa ku katula i ne ngua pwataki. Ninde itogo Maro Kindeni tamwata isarâwa panzi tamâta lâ maka kawama. Maka kakai Kirisi kawa ku kano kaika pami tu miki ma kasâu pa Maro Kindeni tu ilele ilomi kalomi, nana miki ma kapile mâsi nana kamo Maro Kindeni ne kazânga tamâta, ku kapângga i ninambwe wukale. ²¹ Kirisi iveta kiesaka tonje tia ndo; andeta Maro Kindeni ilo tu ma ivila kinda, kala io nenda kiesaka rârâni kâki Kirisi kulu. I ne vetânga ninde nde duvi mine; i ilo tu kinda ma tapasipa kuku Kirisi, nana i ma io tamwata ne ara ndoni kâki kulunda ku iyeta kinda tapângga tamo ilonda mbâra-mbâra ndo lâ i nao.

6

Kinzi pâri-tamâta sikai malia rârâ nana nenzi wurâta kâ

¹ Maka kaveta wurâta kuku Maro Kindeni. Mine nde maka kano kaika pami tu miki ma kaveta Maro Kindeni ne wisi-wisi miki munjga kakai ninde tu ilâ kaa nâ ndimo.

² Nana tu Maro Kindeni kawa ngua ikeno lâ pepa tini mine tu,

“Nanayoni naŋa warakângu apatea zo ŋana ma aveta kenju ara pami ku ayautemi piti lâ kazâŋa ilo. Naŋa amo lee ŋinenŋa zo ŋinde ipâŋga lâ, aku lâ zoni ndaina naŋa apaloŋo pa nemi sarawâŋa kala avilami lâ.”

Ayo, kala ŋine naŋa apaimi tu zoni ŋaina nâ nde Maro Kindeni ne zo ŋana iveta kie ara pami! Zoni ŋaina nâ nde i ne zo ŋana iyautemi piti kâ!

³ Maka tinima pwâka tu tamâta tonje ma ilelea maka pâri-tamâta ŋana nema wurâta kâ. Mine nde maka uru kanjenje ŋana mâsi ndia rârâni uru iveta tamâta nenzi kalo-tawana tu imbe kâ. ⁴ Andeta maka iloma tu nema vetâŋa rârâni ma itula pwataki tu maka kamo Maro Kindeni ne wurâta tamâta. Mine nde lâ zo ndia malia ŋalaŋala kie-kie itu ipâŋga pama ŋana itawa maka ndue kâ, ande maka uru kamandi kaika ku kamo nâ. ⁵ Zo pinde kinzi kazâŋa tamâta sipu maka pâta, anja zo pinde sioma kamo luma sakamao ilo, anja zo pinde ngu ŋalae simandi sinje maka ku siyoroa maka sakamao ndo. Maka uru kamakâsa ŋalae, kala kakeno mâsa-kulânda tia ndo. Aku putole uru ipuma pâta tona. ⁶ Maka nema ilo-kalo tava nema vetâŋa rârâni nde mbâra-mbâra ndo, aku kapaveta kuku ilo-kalo ara nâ. Maka uru wisima nâna walele tia, aku uru kaveta kema ara nâ panzi tinima pinde. Koroani Sapâŋa nde imo kuma, aku iloma ndo ikeno mao nâ panzi tamâta rârâni. ⁷ Maka uru katula ŋgua mao kanaŋo, aku Maro Kindeni ne walo kaika nde ikeno pama. Maka nema vetâŋa arara nde itogo nema

ua wa maramuŋa mwasina, aku ŋinde ikeno mbauma pa wia kâ ilo wa mbauma pa ŋâsi kâ ilo wa. ⁸ Tamâta pinde uru sisuka maka ŋama kâki, aŋga pinde nde sitawa ŋama ndue. Tamâta pinde uru sivaligi maka, aŋga pinde nde sipaneama. Kinzi pinde situ maka nde laŋeŋa tamwatama. Andeta tia; maka uru kaporo ŋgua mao nâ. ⁹ Tamâta pinde situ maka nde tamâta kaa nâ, andeta maka kilalama nde ipâŋga nia yo lâ. Maka katogo tamâta i ne zo laiti ŋana imâte kâ, andeta kamo viama kamo ŋai yo. Maka kakai nâna ŋalae, andeta ŋandai kamâte ŋga. ¹⁰ Zo pinde maka kaloma sukâŋa ŋalae tina, andeta maka uru kamo kandeka nâ ikura zo zo. Maka kamo katogonzi sugorai tamwatanzi mine, andeta maka uru kelekele ara ndo kalanzi tinima pinde. Maka nema kelekele tonŋe keno pama tia, andeta mao nâ, kelekele ndoni nde keno pama marumbu lâ.

¹¹ Miki Korin ŋgu, maka kaporo ŋgua pwataki ipâŋga nia yo pami lâ. Maka iloma ndo ikeno pami, aku ŋinde miki kasama lâ. ¹² Maka ŋandai kasilikana iloma ŋana miki ŋga; maka iloma ndo ikeno pami. Aŋga miki warakami nde kasilikana ilomi ŋana maka kâ. ¹³ Kala ŋine naŋa aporo ŋgua pami itogo tamâta uru iporo pa natu mine; miki ma kaveta vetâŋa kie taituni itogo maka kaveta pa miki mine, aku ma kao ilomi ndo imâ pa maka.

Kinda tamo Maro Kindeni ne luma sapâŋa

¹⁴ Tamâta pinde ŋandai kalonzi tawana Kirisi ŋga. Miki ma kapasipa lâ taitu kunzi tamâta

ņinde ndimo. Mana mana, a? Tiambo vetāņa ara ikura tu ipasipa kuku vetāņa sakamao, a? Tiambo sināla ikura tu ilā imo taitu kuku kon-doma, a? ¹⁵ Tiambo Kiriši ikura tu ilā imo taitu kuku Sadana, a? Tiambo kalo-tawana tamāta nenzi ilo-kalo nde irerege kuku tinikoa nenzi ilo-kalo, a? ¹⁶ Tiambo Maro Kindeni ne luma sapāņa ikura tu ipaseņge kuku kinzi maro laņeņa nenzi luma, a? Tia ndo kanaņo! Ņana tu kinda warakānda tamo Maro Kindeni Via Tamwata ne luma sapāņa. Maro Kindeni kawa Ņgua ikeno lâ pepa tini mine tu,

“Naņa warakāņgu ma amo kunzi wa ayoka Ņgininzi wa. Naņa ma amo kinzi nenzi Maro Ņalae Kindeni, aku kinzi kala ma simo nanenģu Ņgu.”

¹⁷ “Mine kala Maro Ņalae ipainzi ne tamāta tu, ‘Miki ma kapilenzi tinikoa Ņgu simo, aku ma tinimi piti ndo Ņananzi. Ambo miki ma kapu mulimi pa kelekele muso rārāni, ande naņa ma ilonģu ara nā akaimi kamā pa warakāņgu.’ ”

¹⁸ “ ‘Aku naņa ma amo miki Tamami, ku miki kala ma kamo naņa natunģu wukale mine nā.’ Maro Ņalae Walo Tamwata iporo Ņgua Ņine.”

7

¹ Niņģu-nambwe wukale, nanayoni Maro Kindeni ipa Ņgua tu ma iveta kie mine pa kinda. Mine nde ara Ņana kinda ma tasoki kelekele ndia rārāni uru iveta muso pa ilonda wa karaenda wa Ņinde piti, Ņana ma tamo ilonda mbāra-mbāra

ndo lâ Maro Kindeni nao. Aku ara nana kinda ma tamege ndo nana i kâ, ku tapaveta kuku vetâna arara rârâni i ilo papa ninde ikura zo zo.

Paulo indeka nalaе, nana tu kinzi Korin ngu sipalele ilonzi kalonzi lâ

² Miki ma kao ilomi ndo imâ pa maka, nana tu maka nandai kaveta vetâna soki pa tamâta tonje nga. Maka nandai kayaula tamâta tonje ne kalo-tawana nga, aku nandai kalaŋe tamâta tonje ku kakai ne kelekele saŋe nga. ³ Naŋa nandai aporo ngua kaŋa mine nana ambitami nga. Naŋa muŋga nâ apaimi tu maka iloma ndo keno pami. Mine nde ikura zo rârâni kinda tamo viânda yo, ande sâ tonje ma ikura tu ipono nema tini-mwasa ninde nao, ande ma tia. Aku mine nâ, mateŋa kala ma ikura tu ikai nema tini-mwasa ninde piti nani, ande tia. ⁴ Naŋa aruru nana aporo ngua ipâŋga nia yo pami, ande tia. Mine nde apaimi tu naŋa andeka nalaе tina nani. Mao nâ, malia kie-kie rârâ nde ipâŋga pama lâ, andeta naŋa ilongu ara nâ. Ndekâna nde ipipi lâ ilongu kalongu ikura zo zo.

⁵ Nanenngu ndekâna ninde nde duvi mine; muŋga, lâ zo ninde maka kalâ kapâŋga Masedonia tâno, ande malia kie-kie ipâŋga pama ikura zo rârâni, kala kakeno ara tia ndo. Kinzi tamâta simo ninde nde sipawa ngua nalaе kuku maka, aku iloma putuka tava. ⁶ Andeta Maro Kindeni uru ipu tini kaika panzi tamâta ea simo tava ilonzi malia. Mine nde inani io ninda-nambwe Titi imâ ipâŋga pama, aku ninde ipu tini kaika pa iloma kaloma. ⁷ Andeta i nandai ipu tini kaika

pa iloma kaloma lâ nzâla taitu ñinde nâ. Titi itapâri pama tu lâ zo ñinde i imo kumi, ande miki kapu tini kaika pa i ilo kalo, aku i ne ñgua ñinde kala ipu tini kaika pa iloma kaloma tona. Itapâri tu miki ilomi ndo tu kamora naña kilo. Ipaima tu miki kalomi sukâña ñana naña kâ, ku ilomi tu kapaveta kuku nanenğu ñgua. Mine nde naña andeka ñalae tina.

⁸ Naña asama tu pepa ñinde muñga anğere ku ao imâ pami, ande pepa ñinde iveta ilomi malia. Taitu naña kalonğu sukâña ñalae koña ñana ñinde kâ, ande tia. Mao nâ, naña akura tu kalonğu sukâña, ñana tu pepa ñinde iveta ilomi malia ikura zo mbwana-mbwana nâ. ⁹ Kala ñine naña amo andeka nâ. Taitu naña ñandai andeka ñana nemi kalo-lokoni ñinde ñga. Naña andeka ñana tu malia ñinde iveta miki kapalele ilomi kalomi. Maro Kindeni tamwata ipatea tu miki ma ilomi malia mine. Mine nde maka kasama tu nema ñgua ñinde ñandai iyaula miki ñga.

¹⁰ Ambo Maro Kindeni ipatea tu tamâta tonje ma ilo malia, ande kinda ma kalonda sukâña ñana tamâta ñinde kâ tia, ñana tu malia ñinde ma iveta i ipalele ilo kalo, ñinenğa Maro Kindeni ma ikai i piti lâ kondoma ilo. Anğa zo pinde tâno ñine ne vetâña nâ iveta tamâta pinde ilonzi malia, aku malia ñinde ikura tu ipunzi tamâta ñinde ndue ndo kala simâte. Mine nde kinda ma kalonda sukâña ñalae ñananzi tamâta ñinde.

¹¹ Miki kalomi ñgere sonde ñga; Maro Kindeni ipatea tu miki ma ilomi malia, aku ñinde ivilami ñalae tina. Ñinde igatatimi ñana kapalele ilomi kalomi, kala miki kamandi ñana kaveta vetâña

sondo. Malia ñinde igagatimi ñana wisimi nâna pa tamâta ñinde munğa iveta kiesaka, ku igagatimi ñana karuru ñana Maro Kindeni kâ tona. Malia ñinde igagatimi ñana kamo taitu kuku naña kilo, ku igagatimi ñana kapaveta kuku vetâña sondo ku katu ñana tamâta ñinde ne vetâña sakamao kâ. Aku nemi vetâña ñinde rârâni itula pwataki tu miki katu tamâta ñinde sondo lâ, kala nemi soki tonĝe ikeno pami ñana ñinde kâ, ande tia. ¹² Mao nâ, munğa naña ao pepa ñinde imâ pami, andeta naña ñandai kalonĝu ñgere ñana tamâta ñinde ne vetâña soki kala anĝere ñgua ñinde pami ñga. Aku naña ñandai kalonĝu ñgere ñana tamâta ñinde ikai malia ñana vetâña soki ñinde ñga. Naña anĝere ñgua ñinde pami ñana duvi ñine; naña atu miki ma kasama sondo tu lâ Maro Kindeni nao, ande miki ilomi ndo ikeno pa maka. ¹³ Maro Kindeni ipu tini kaika pa maka iloma kaloma ñana nemi vetâña rârâni ñinde kâ.

Andeta ñinde nâ tia; maka kamora tu Titi nde ilo ndeka nâ, aku ñinde kala iveta nema ndekâña ipânĝa ñalae tina. Titi itapâri tu miki kazavaru i ne kalo-lokoni rârâni piti lâ, kala i wisi puu ndue lâ. ¹⁴ Munğa naña andekanami lâ Titi nao, aku naña ñandai akai mañeti ñana nanenĝu ñgua ñinde ñga. Maka uru katula ñgua mao nâ pami, aku ñgua maka munğa kaporo pa Titi ñanami ñinde kala ipânĝa mao kanaño tona. ¹⁵ Munğa, lâ zo ñinde Titi imâ ipânĝa pami, ande miki karuru ku ilomi rârâ. Miki kakai i imo kumi, aku miki rârâni kandeka ñana kalonĝo i kawa ñgua. Kala zo ñine Titi kalo

ngere kilo ɲana nemi vetâɲa ɲinde kâ, kala i ilo ndo ikeno pami. ¹⁶ Kala ɲine naɲa asama tu miki ma kaveta ikura nanenɲu ɲgua mine. Mine nde naɲa ilonɲu ndeka nâ.

8

Kinzi Korin ɲgu sigona mbumbu ɲana sivilanzi ninzi-nambwe simo Judia tâno

¹ Niɲgu-nambwe wukale, kala ɲine maka katu katapâri pami ɲana Maro Kindeni ne wisi-wisi ɲinde muɲga ilâ panzi kalo-tawana tamâta simo Masedonia tâno.

² I ne wisi-wisi ɲinde ipâɲga kanaɲo mine; muɲgani, malia ɲalae tina nde imâ ipâɲga panzi, aku malia ɲinde ikai samâɲa ɲalae pa nenzi kalo-tawana. Andeta kinzi simo sindeka nâ ikura zo rârâni. Mao nâ, kinzi simo sugorai ndo, taitu kinzi ilonzi ɲana ninzi-nambwe kalo-tawana tamâta pinde, aku ilonzi gagatinzi ɲana sigona mbumbu rârâ tu ma sivilanzi ninzi-nambwe ɲinde kâ. ³ Naɲa aporo tu kinzi sigona mbumbu lee nenzi mbumbu rârâni marumbu lâ. ɲinenɲga silâ siroto mbumbu pinde kilo ɲana sisukanzi ninzi-nambwe kâ. Aku tamâta tonɲe ɲandai iporo kaika panzi tu ma siveta mine ɲga; kinzi warakanzi nâ ilonzi patea tu ma siveta mine, ⁴ kala sino kaika pa maka tu ma kaveta kema ara panzi ku kasâu panzi ɲana silâ taitu kunzi ɲgu pinde ɲana sisukanzi Maro Kindeni ne tamâta simo Judia tâno. ⁵ Maka iloma patea tu kinzi ma siveta vetâɲa taitu ɲinde nâ. Andeta tia; nenzi vetâɲa ipâɲga ara ndo, ɲana tu kinzi sipauwo warakanzi simo Maro ɲalae

kalo muŋga lâ, ŋinenŋa sipauwo warakanzi simo maka kaloma tona, ikura Maro Kindeni ne pateâŋa mine. ⁶ Mine nde maka kalâ pa Titi, ina nia ndoyo ipaŋo ilomi kalomi ŋana kagona mbumbu tu kasukanzi kâ, aku maka kano Titi tu ma ivilami ŋana kaveta wisi-wisi ne wurâta ŋinde lee marumbu ndo lâ. ⁷ Nanenŋu morâŋa tu miki uru kamuŋga panzi ŋgu rârâni ŋana kaponu muli pa vetâŋa arara kâ. Miki nemi kalotawana nde ipâŋga ara ndo, tava nemi ŋgua puroŋa wa, nemi ilo-kalo wa, nemi mâsi ŋana kamandi kaika kaveta wurâta wa, nemi mâsi ŋana kao ilomi ndo imâ pa maka wa. Mine nde naŋa ilonŋu tu miki ma kaveta vetâŋa kie taituni nâ, aku kamuŋga panzi ŋgu rârâni ŋana kaveta wisi-wisi ne wurâta ŋinde ŋana kagona mbumbu kâ tona.

⁸ Nanenŋu ŋgua ŋine ŋandai ŋgua tukuŋa kaika ŋga. Taitu naŋa ilonŋu tu asama mine; tiambo miki ilomi ikeno mao panzi tinimi pinde, tiya? Mine nde naŋa atapâri pami ŋana Masedonia ŋgu nenzi vetâŋa ara ŋinde kâ. ⁹ Miki kasama nenda Maro Ŋalae Yesu Kirisi ne wisi-wisi kilala pwataki lâ. Nia ndoyo i imo kuku Maro Kindeni, kala imo itogo mbaliŋa warika mine. Andeta ipalele ipâŋga itogo sugorai tamâta mine, ŋana ivila miki kâ. Aku i ne vetâŋa ŋinde ikai nzâla piti pami ŋana miki kala ma kakura tu kakai samba ne kelekele arara ŋinde.

¹⁰ Kala ŋine naŋa atu atula nanenŋu ilo-kalo pwataki pami ŋana wurâta ŋinde ŋana kagona mbumbu kâ. Naŋa aveta mine ŋana asukami tu kapaveta kuku vetâŋa sondu ndo.

Lâ mbwera muṅṅaṅa, miki kamunṅa panzi ṅgu rârâni ṅana kapaṅo wurâta ṅinde imandi. Andeta ṅinde nâ tia; nia ndoyo miki kamunṅa panzi ṅgu rârâni ṅana ilomi pa wurâta ṅinde kâ tona. ¹¹ Mine nde kamandi sânda, aku kaveta wurâta ṅinde marumbu tâ! Nia ndoyo, lâ zo ṅinde ilomi gagatimi ṅana kagona mbumbu kâ, ande miki kapasusu nâ ṅana kapaṅo wurâta ṅinde imandi. Mine nde ara ṅana miki ma kapasusua warakami kilo ṅana kaveta wurâta ṅinde marumbu kâ, ikura mbumbu ṅapia ikeno pami mine. ¹² Ambo miki ma ilomi ara ṅana kasukanzi kalo-tawana tamâta simo Judia tâno, kala kagona mbumbu ku kao ilâ panzi, ande Maro Kindeni kala ma ilo ara ṅana nemi vetâṅa ṅinde kâ. Ambo nemi mbumbu rârâ ikeno pami tia, kala mbumbu tini nâ kalanzi, ande i ma ilo ara ṅana ṅinde kâ tona.

¹³ Naṅa ṅandai ilonṅu tu miki ma kapile nemi kelekele rârâni ku kamo sugorai ṅana kasukanzi tinimi pinde tu simo ara. Andeta naṅa ilonṅu tu kindi kalo-tawana tamâta rârâni ma tivilanzi ninda-nambwe, ṅana kindi rârâni ma tamo rege-rege. ¹⁴ Taitu kala zo ṅine mbaliṅa rârâ ikeno pami, kala miki kakura tu kelekele pinde kalanzi sugorai tamâta. Mine nde ara ṅana miki ma kaveta mine. Aku muli, ambo nemi mbaliṅa marumbu kala kamo sugorai tâ, ambo kinzi nenzi kelekele ikeno panzi, ande kinzi kala ma sikura tu sisuka miki mine nâ. Mine nde miki wa kinzi wa ma kaveta vetâṅa kie taituni, kala miki rârâni ma kamo ara nâ. ¹⁵ Vetâṅa ṅinde iyoke Maro Kindeni kawa ṅgua ikeno lâ pepa tini

mine tu,

“Tamâta pinde sigona kapwanzi rârâ, andeta kâpwa ñinde ñandai ipolenzi nga. Anğa pinde nde sigona kapwanzi tini mwata nâ, andeta ñinde ikuranzi.”

Paulo ionzi tamâta ñato silâ pa Korin lawea

¹⁶ Nana kawânggu ndanđe pa Maro Kindeni, ñana tu i igagati Titi ilo, kala Titi ilo ñalae tu iyila miki. Aku maka kala iloma ikeno mine nâ. ¹⁷ Kala ñine maka kano Titi tu ma itaulo imâ pa miki kilo, aku isâu walele nâ. Mao nâ, i ilo ara ndo ñana ivilami. Mine nde nanayoni i tamwata ilo pateo tu ma imâ ikalelemi kilo. ¹⁸ Aku maka kao ninda-nambwe tonđe kala iyoka kuku Titi imâ pami. Kinzi kalo-tawana tamâta ñgu rârâni uru situ ninda-nambwe ñinde parina tu i nde tamâta ara ñana itula pâri ara kâ. ¹⁹ Andeta ñinde nâ tia; kinzi kalo-tawana tamâta ñgu simo Masedonia tâno nde sipatea tamâtani ndaina tu ma iyoka kuma ñana kakai mbumbu ñinde kalâ pa Judia tâno. Maka iloma tu wurâta ñinde ma igagatinzi tamâta tu sipanea Maro Njalae tamwata ña sisuka kâki. Aku iloma tu wurâta ñinde ma itula pwataki tu maka iloma ara nâ ñana kavilanzi ninda-nambwe. ²⁰ Maka tinima pwâka tu tamâta tonđe ma ileleama ñana nema mâsi ñana kakatona mbumbu rârâ ñinde kâ. Mine nde maka kaloma ñgere sondo muŋga lâ nga, ñinenğa kapatea nzâla ñana kakai mbumbu ñinde ku kalâ kalanzi ñgu simo Jerusalem. ²¹ Maka iloma tu nema vetânğa rârâni

ma ipânnga ara ndo lâ Maro Njalae nao wa tamâta naonzi wa.

²² Aku maka kala kao ninda-nambwe tonje kilo tu ma iyoka kunzi Titi kuku ninda-nambwe ñinde rua simâ pami. Maka kakai samâña pa tamâta ñinde mbwanima rârâ lâ, aku kasama tu i ilo ara ñana iveta wurâta kie-kie. Kala ñine isama tu miki ma kaveta vetâña sondo nâ. Mine nde i ilo ara ndo ñana iveta wurâta ñine kâ.

²³ Miki kasama tu Titi nde naña nawalânğu, aku maka rua nema wurâta nde ñana kavila miki kâ. Anğa ninda-nambwe rua ñinde nde simo kuleña tamâta, kala sikai nğu pinde ndamwanzi simâ pami ñana sisuka Kirişî ña kâki. ²⁴ Mine nde miki ma kaveta kemi ara nâ papa Titi tavanzi tamâta rua ñinde. Ambo miki ma kaveta mine, ande ñinde ma itula pwataki panzi Masedonia nğu tu miki ilomi ndo ikeno mao nâ panzi tinimi pinde. Nineña kinzi ma sisama tu maka ñandai kandekana miki koa tia nâ.

9

Ara ñana kinda ma tavilanzi Maro Kindeni ne tamâta ea simo sugorai

¹ Miki kasama lâ ñana wurâta ñine maka kaveta ñana kavilanzi Maro Kindeni ne tamâta simo Judia tâno. Mine nde naña ma anğere nğua luandondo ñana ñine kâ, ande tia.

² Naña asama tu miki ilomi ara nâ ñana kavilanzi tinimi pinde. Mao nâ, naña uru apanea miki ñami lâ Masedonia nğu ñine naonzi. Naña apainzi tu, “Lâ mbwera muñgâña, ninda-nambwe simo Akaia tâno nde siluku

lâ nana sipaŋo wurâta nîne imandi.” Kinzi siloŋo parinami tu miki ilomi ara nana kagona mbumbu kâ, aku ninde igagati kinzi rârâ nana sigona mbumbu panzi Judia ngu. ³ Mao nâ, naŋa uru andekanami ku apainzi ninda-nambwe simo Masedonia tâno mine tu, “Kinzi Akaia ngu nde ma sigona mbumbu ku sio ndue ikeno.” Aku naŋa tiniŋgu pwâka tu nanenŋu ngua ninde ma ilâ kaa nâ. Mine nde naŋa aonzi ninda-nambwe nato ninde simâ pami. ⁴ Nana tu mwanŋa nŋa naŋa warakâŋgu ma akainzi ninda-nambwe Masedonia tâno warakanzi pinde kamâ kakalelemi. Ambo kinzi ma simora tu miki nandai kaluku nana mbumbu kalanzi Judia ngu, ande naŋa ma akai maŋeti nŋalae, nana tu naŋa uru asuka miki nami kâki nana nemi vetâŋa kâ. Andeta ninde nâ tia; miki kala ma kakai maŋeti nŋalae tava. ⁵ Mine nde naŋa ilonŋu patea tu ma ano kaika panzi ninda-nambwe ninde tu ma simunŋa pana simâ simo kumi, nana ma sivilami nana kagona mbumbu ninde munŋa miki kapa ngua tu ma kagona. Ninenŋa tamâta rârâni ma sisama tu maka nandai katapa nemi mbumbu ninde saŋemi nŋa; miki warakami kandeka nâ nana kao mbumbu rârâ ninde ilâ panzi Judia ngu.

⁶ Miki kalomi ngere sondo nŋa; ambo tamâta tonŋe ipau kaniŋa vâsa rua nâ lâ tâno ilo, ande i ma muli ikai kâpwa nŋalae tia. Anŋa tamâta ea ipau vâsa rârâ ninde, ande i ma muli ikai kâpwa nŋalae. ⁷ Mine nde ara nana miki rârâni taitu-taitu ma kalomi ngere sondo munŋa

lâ, ninennga mbumbu kalanzi ikura warakami nâ nemi pateânga mine. Ambo tamâta tonje mbumbu ilanzi, andeta i tini pwâka tâku ilo tu kinzi sitapa ne mbumbu saje tâku, ande ninde ma ara tia ndo. Nana tu Maro Kindeni ilo ndo keno panzi tamâta ea ilonzi ndeka nâ nana mbumbu silanzi sugorai tamwatanzi. ⁸ Ambo mbaliņa ikeno pami tia, ande Maro Kindeni ikura ndo nana kelekele arara kie-kie ilami. Mine nde miki nemi kelekele ma ikurami ikura zo zo, aku miki ma kakura tu kasukanzi tinimi pinde tona. ⁹ Nana tu Maro Kindeni kawa ngua ikeno lâ pepa tini mine tu,

“Tamâta ninde uru kelekele rârâ ilanzi sugorai tamwatanzi, aku i ne vetânga arara ninde ma ikeno ikura zo zo.”

¹⁰ Maro Kindeni tamwata uru kaniņa vâsa ilanzi tamâta tu ma sipau lâ tâno ilo, aku ina uru kâpwa ilanzi tamâta rârâni tu ma sika kâ. Mine nde inani ma kelekele ilami ikurami ndo, kala miki ma kakura tu kavilanzi nimi-nambwe tona. Aku nemi vetânga ara ninde ma ipula kanaņo rârâ, itogo tamâta ipau kaniņa vâsa lâ tâno ilo, aku muli ikai kâpwa maria lâ tâno ninde ilo.

¹¹ Maro Kindeni ma kelekele rârâ ilami, nana miki ma kakura tu kelekele rârâ kalanzi tinimi pinde ikura zo zo. Mine kala lâ zo ndia maka ma kakai mbumbu ninde kalâ kalanzi ninda-nambwe simo Judia tâno, ande tamâta rârâ ma kawanzi ndanġe pa Maro Kindeni.

¹² Mine nde nemi wisi-ara ninde ma ivilanzi Maro Kindeni ne tamâta, kala kinzi ma sikai kelekele ikuranzi ndo lâ. Aku nemi wisi-ara ninde ma igagatinzi nana kawanzi ndanġe nġalae

pa Maro Kindeni tona. ¹³ Nana tu nemi vetâŋa ŋinde ma itula pwataki tu nemi kalo-tawana nde mao nâ. Aku ninda-nambwe kinzi ma sisama tu pâri ara ŋana Kirisi kâ nde ikeno kaika lâ ilomi kalomi, kala miki uru kaponu muli sondu ndo pa i kawa ŋua. Kinzi Judia tamâta ma sisama tu miki ilomi ara nâ ŋana kelekele kalanzi kinzi, aku ilomi ara mine nâ ŋana kavilanzi tinimi pinde tona, kala ma sipanea Maro Kindeni sisuka i ŋa kâki. ¹⁴ Kinzi ma sisama tu Maro Kindeni io ne wisi-wisi imâ more-more ŋalae pami. Mine kala kinzi ma tininzi mwasa ndo pami, aku ma sikai noŋa pa Maro Kindeni tu ma iveta kie ara pami. ¹⁵ Kawânda ndanŋe ilâ pa Maro Kindeni, ŋana tu i wisi-ara ŋalae tina ŋinde ilua kinda lâ. Mao nâ, wisi-ara ŋinde nde ŋalae tina, kala kinda tamâta nenda ŋua ikura tu itula wisi-ara ŋinde kilala pwataki, ande tia ndo.

10

Paulo itu ŋua taulo panzi tamâta pinde situ sitawa i ne wurâta ndue

¹ Tamâta pinde uru sisowe ŋua lâ naŋa tinaŋu mine tu, “Lâ zo ŋana Paulo imo ku kinda, ande i uru imege ŋana kinda kâ. Anŋa zo ŋana imo malawae, ande i uru iporo ŋua kaika ŋana itawa kinda ndue kâ.” Andeta naŋa Paulo warakâŋgu ilonŋu tu miki ma kalomi ŋgere ŋana Kirisi kâ. I munŋa ipatawa tamwata tini ku iveta vetâŋa mwasa nâ panzi tamâta. Mine nde naŋa ano pami tu miki ma kalomi ŋgere sondu ŋana nanenŋu ŋua ŋine:

² Miki kapakatona sondo nga. Tia ma naŋa apâŋga pami ku ma aleleami aporo ŋgua kaika pami. Mao nâ, naŋa akura ndo ŋana aporo ŋgua kaika pa miki tamâta ŋinde katu maka uru kaponu muli pa tâno ŋine ne vetâŋa. ³ Mao nâ, maka kamo tâno kulu ku kamo paraŋa ilo, andeta maka ŋandai kapara itogo tâno ne zugu tamâta uru sipara mine nga. ⁴ Ŋana tu maka kasaŋa paraŋa ne kelekele lâ mbauma ilo, andeta ŋinde ŋandai tâno ne temba-silâwa nga. Maro Kindeni tamwata ne walo kaika ikenu nema temba-silâwa ŋinde tini, kala ŋinde ikura tu izavaru kinzi kazâŋa tamâta nenzi maramuŋa kaika. ⁵ Maka uru kazavaru tâno ŋine ne ilo-kalo kie-kie, aku kazavaru ŋgua laŋeŋa ndia uru isae nzâla panzi tamâta ŋana sipanâna sondu ŋana Maro Kindeni kâ. Aku maka uru kakai tâno ŋine ne ilo-kalo soki-soki ndoni kaika ndindi nâ, itogo zugu tamâta ikale ne kazâŋa tamâta kaika mine, aku kao ŋinde ilâ imo Kirisi kalo. ⁶ Aku lâ zo ŋana miki ma kaponu muli sondu ndo pa maka nema ŋgua rârâni, ande maka ma kamandi ŋana kapare nia pa tamâta ea taŋa kaika pa nema ŋgua ŋinde.

⁷ Miki nemi ilo-kalo ŋandai ikenu sondu nga, kala uru kalomi ŋgere ŋana kelekele ndia ikenu nia yo ŋinde nâ. Ambo tamâta tonŋe ilo patea tu i tamwata ikai Kirisi ndamwa, ande ara ŋana i ma kalo ŋgere sondu. Ŋineŋga i ma isama tu maka kala kakai Kirisi ndamwa mine nâ, katogo i tamwata mine. ⁸ Ŋana tu muŋga Maro Ŋalae i tamwata ndamwa ilua maka ŋana kaveta wurâta ŋine kâ. I ilo tu maka ma kavila

miki nana kamandi kaika kâ. I nandai ilo tu maka ma kayaulami nga. Mine nde lâ zo ndia nana apandekâna warakângu nana nema wurâta nîne kâ, ande nana ma maingû tia. ⁹ Taitu miki ma ilomi tu nana uru angere ngua pami lâ pepa tini nana aveta ruruja pami, mine ndimo. ¹⁰ Mao nâ, miki tamâta pinde uru kaporo tu, “Paulo uru ingere ngua kaika kaja-kaja lâ pepa tini, andeta zo nana i tamwata imo ku kinda, ande kinda tamora tu i ne kaika nde njalae koja tia. Opopo, i nandai ipanâna sondo nana ngua poroja ne vetâna nga!” ¹¹ Ayo, nana ilongu tu miki ninde ma kasama mine; kala zo nîne nana amo malawae nanami, kala angere nanengu ngua lâ pepa tini nâ. Andeta nana ma ataulo amâ akalelemi kilo, aku lâ zo ninde nanengu vetâna ma irerege kuku ngua nîne nana angere lâ pepa tini.

¹² Kinzi tamâta pinde uru sipasuka warakanzi tininzi, andeta maka nandai tamâta ninde nawalanzi nga. Kinzi uru kalonzi ngere nana warakanzi nâ nenzi vetâna, njennga sipainzi tamâta tu ma sipaveta kuku nenzi vetâna rârâni. Kinzi sipalea pa warakanzi nâ njennga sipandekâna warakanzi. Opopo, nenzi ilo-kalo tia ndo! ¹³ Anja maka ma kapandekâna warakama tini mwata nâ nana wurâta nîne Maro Kindeni ipatea pama tu kaveta lâ lawea pinde. Mao nâ, i tamwata ne pateâna ikeno tu maka ma kaveta wurâta nîne lâ Korin lawea tona. ¹⁴ Nia ndoyo Maro Kindeni itula nia pinde pa maka, aku isupwama kalâ tu katula pâri ara nana Kirisi

kâ pwataki panzi tamâta simo ñinde. Mine nde maka kamâ lee kapânga kumi, aku maka ñandai kalaña kapole i ne pateâña ñinde ne kerî nga. Nana duvi ñinde kâ, maka nema mâsi ñana kapandekâna warakama tini mwata kâ nde mâsi ara nâ. ¹⁵ Andeta maka ma kapandekâna warakama ñana tamâta pinde nenzi wurâta, ande ma tia. Tia ma maka kalaña kapole nema wurâta ñine ne kerî. Maka iloma tu nemi kalotawana ma itumbu lee ipânga ñalae. Nîneŋga wurâta ñinde maka kaveta lâ ŋginimi kala ma ipânga ñalae mine nâ. ¹⁶ Ambo nema wurâta ma ipânga ñalae mine, ande Maro Kindeni ma ikai nzâla piti pama ñana kapile Korin lawea ku kalâ katula pâri ara panzi tamâta simo nia pinde. Andeta maka tinima pwâka tu kalâ pa nia tonje muŋga Maro Kindeni ipatea pa tamâta tonje tu ma ilâ itula pâri ara pwataki. ¹⁷ Andeta Maro Kindeni kawa ñgua ikeno lâ pepa tini mine tu, “Tamâta ea itu isuka tamâta tonje ña kâki, ande i ma isuka Maro Njalae simbo nâ ña kâki.”

¹⁸ Nana tu tamâta ea kinzi uru sipasuka warakanzi nâ ñanzi kâki, ande kinzi ñinde ñandai tamâta sondo nga. Aŋga tamâta ea kinzi Maro Njalae tamwata isuka ñanzi kâki, ande kinzi ñinde nâ nde tamâta sondo.

11

Paulo ne vetâña ipole kinzi pananâña tamâta lajeña nenzi vetâña

¹ Kala ñine naña atu apandekâna warakângu ku aporo ñgua kapa tini mwata. Miki ma kasâu pa naña tu aveta mine, tiya? Mao nâ, miki uru kasâu pa naña tu aveta mine.

² Maro Kindeni ilo ndo tu miki ma kamo i simbo nâ kalo, aku naña ilonngu ikeno mine nâ ñana miki kâ. Nia ndoyo naña warakângu apa ñgua tu ma ao miki kalâ kapasipa kuku Kirisi simbo nâ, itogo tamâta io natu taine taipa ilâ pa tamâne taitu nâ tu ma rua sipakâe. Aku naña ilonngu ndo tu miki ma kamo mbâra-mbâra lâ i nao, itogo taine taipa ipasakana tini lee pakâenja ne zo ipânga.

³ Andeta naña aruru tu vetâña kie taituni ma ipânga pa miki, itogo nia ndoyo ipânga pa Adam kaiwa Eva mine. Mwâta i nde lanenja tamwata, kala ilaŋe Eva ku iveta imbe ñana kiesaka kâ. Aku naña aruru tu tamâta tonje ma iyaula ilomi kalomi mine nâ, kala ma kapile nemi mâsi ñana kao ilomi ndo ilâ pa Kirisi kâ. ⁴ Naña amo aruru nâ, ñana tu lâ zo ndia tamâta pinde simâ sipânga pami, ande miki uru kakainzi walele nâ simo kumi. Kinzi situla Yesu parina pwataki pami, aku miki kalomi tawana nenzi ñgua ñinde walele nâ. Taitu nenzi ñgua ñinde ñandai rege-rege kuku ñgua ñinde muŋga maka katula pami nga. Kinzi situla ñgua ñana koroani tonje wa pâri ara tonje pami, aku miki kalomi tawana walele nâ. Taitu ñinde ñandai Koroani Sapâña wa pâri ara mao ñinde maka muŋga katula pami nga. ⁵ Miki nemi morâña tu kinzi tamâta ñinde nde pâri-tamâta ñalanjala. Andeta nanenju morâña tu naña amo kinzi kalonzi tia ndo. ⁶ Mao

nâ, naña ñandai apanâna sondo ñana ñgua poroña ne vetâña ñga, andeta nanenġu ilo-kalo nde ikeno pana. Ikura zo zo, maka nema ñgua wa vetâña rârâni itula ilo-kalo ñinde pwataki pami kamora lâ.

⁷ Miki kasama tu munġa, lâ zo ñinde naña at-ula Maro Kindeni ne pâri ara pwataki pami, ande naña akai kulu ñana nanenġu wurâta ñinde kâ, ande tia ndo. Lâ zo ñinde naña apatawa warakânġu tiningu, ñana miki ma kakura tu kapânġa ñami ñalae. Tiambo nanenġu vetâña ñinde nde kiesaka, a? ⁸ Lâ zo ñinde, kinzi kalo-tawana tamâta ñgu pinde sisuka naña lâ mbaliña wa kelekele wa, ñana naña ma akura tu aveta wurâta lâ ñginimi. Ñinde itogo naña apanawe nenzi kelekele ñana avila miki kâ. ⁹ Aku lâ zo ñinde naña amo kumi, ande zo pinde nanenġu kelekele tia. Andeta naña ñandai aveta malia pa miki ñga. Ninda-nambwe pinde soka Masedonia tâno simâ sipânġa Korin lawea, aku kinzi nâ sisuka naña ñana kelekele ñinde rârâni. Naña ilonġu pateo tu naña ma aveta malia tonġe pa miki tia ndo. Aku lâ zo ñine wa zo muli-muli wa, ande naña ma apono muli pa pateâña ndainani nâ. ¹⁰ Kirisi ne ñgua mao nde ikeno ilonġu kalonġu, kala naña aporo ñgua mao nâ mine: naña ma apandekâna warakânġu ñana nanenġu vetâña ñinde kâ, aku tamâta tonġe lâ Akaia tâno ma ikura tu itoto nanenġu ñgua ñinde tia ndo. ¹¹ Ayo, mana mana ñga naña ñandai ano pami tu ma kelekele pinde kalua naña, a? Tiambo naña ilonġu ikeno pami tia kala aveta mine, a? Tia ndo! Maro Kindeni isama

tu naŋa ilonĝu ndo ikeno pami. ¹² Andeta kinzi pârî-tamâta pinde siroto nzâla ŋana sipasuka warakanzi tininzi, ŋana ma sikura ŋana siporo ŋgua tu nenzi wurâta nde kie taituni itogo maka nema wurâta mine. Andeta naŋa atu apono nzalanzi, kala naŋa ma apaveta kuku nanenĝu vetâŋa muŋĝaŋa ŋinde, ku ma akai mbaliŋa tonĝe saŋemi ŋana nanenĝu wurâta kâ, ande ma tia.

¹³ Kinzi tamâta ŋinde nde pârî-tamâta laŋeŋa nâ, kala silâŋe ŋana nenzi wurâta kâ. Andeta kinzi ilonzi tu miki ma kalomi tawana tu kinzi nde Kirisi ne pârî-tamâta mao. Mine nde kinzi uru sivea kilalanzi wa nenzi ilo-kalo wa. ¹⁴ Andeta miki ma wisimi motu ŋana nenzi vetâŋa ŋinde kâ ndimo. Ŋana tu kinda tasama ŋine; Sadana kala uru ivea i tamwata kilala wa ne ilo-kalo wa, ŋana tamâta ma kalonzi tawana tu i nde sinâla ne aŋelo tonĝe. ¹⁵ Mine nde lâ zo ndia Sadana ne wurâta tamâta sikai laŋeŋa pami tu kinzi siveta wurâta pa Maro Kindeni Vetâŋa Ara Warika, kala sivea kilalanzi, ande miki ma wisimi motu ndimo. Muli ŋga kinzi ma sikai kulu sakamao ndo, ipakura kuku nenzi vetâŋa ŋinde.

Paulo uru ikale malia râra ŋana iveta pârî ara ne wurâta

¹⁶ Ayo, naŋa muŋga nâ aŋgere ŋgua tu naŋa atu apandekâna warakâŋgu ku aporo ŋgua kapa tini mwata. Taitu miki ma ilomi tu naŋa nde tamâta kapa, mine ndimo. Ambo miki ilomi mine, ande ara, kalo loko. Taitu naŋa ano pami tu ma kasâu pa naŋa tu apandekâna warakâŋgu

tini mwata, itogo kinzi tamâta kapa uru siveta mine. ¹⁷ Nanenġu ŋgua ŋine ŋandai irerege kuku Maro Nġalae ne pateâġa ŋga. Naġa apaimi lâ tu naġa atogo tamâta kapa kala apandekâna warakâġgu. ¹⁸ Tamâta rârâ uru sipono muli pa tâno ŋine ne mâsi ŋana sipandekâna warakanzi kâ. Mine nde naġa kala ma apono muli pa vetâġani ndaina ku ma apandekâna warakâġgu. ¹⁹ Opopo, miki warakami kapamorai tu miki nde ilo-kalo warakami! Mine nde ilomi ara ŋana kasâu panzi tamâta kapa-kapa tu siporo ŋgua kaa nâ pami. ²⁰ Mao nâ, lâ zo ndia kinzi pâri-tamâta laġeġa ŋinde siveta miki kapâġga nenzi wurâta tamâta kaa nâ wa, sitapa nemi kelekele ndoni saġemi wa, silaġemi ku sikai poe kaika pami wa, sitawa miki ŋami ndue wa, siponza naomi wa, ande miki uru kasâu panzi tu siveta ikura warakanzi nâ nenzi pateâġa mine. ²¹ Opopo, miki katu maka nema kaika tia kala karuru ŋana kaveta kema sakamao mine pami. Mine nde maka kaveta soki pami tâ, kala ara ŋana naġa ma mainġu tâ.

Taitu miki kaloġo ŋga; ambo tamâta tonġe itu ipandekâna ŋana tamwata ne vetâġa kâ, ande ara, naġa kala ma aveta mine. Oe ŋga, kala ŋine naġa aporo ŋgua kaġa taituni itogo kinzi tamâta kapa uru siporo mine! ²² Kinzi pâri-tamâta ŋinde nde simo Hġbru laluna mao, a? Ara, naġa kala amo Hġbru laluna tona. Kinzi simo lâ Maro Kindeni ne ŋġu Isrel, a? Ara, naġa kala amo lâ Isrel ŋġu tona. Kinzi simo lâ Abraham ne vâsa ŋġu, a? Ara, naġa kala amo lâ i ne vâsa ŋġu ŋinde tona. ²³ Kinzi

nde Kirisi ne wurâta tamâta, a? Opopo, kala ñine naña ma aporo atogo tamâta tonje i kapa ndo lâ; naña apolenzi tamâta ñinde ñana aveta wurâta pa Kirisi kâ. Naña apolenzi ndo ñana amakâsa aveta wurâta ñalae papa i. Naña amo luma sakamao ilo mbwaninggu rârâ ñinde, aku kinzi kazâña tamâta sipu naña pâta tona. Ikura zo rârâ naña amo kazâña ilo kala asama tu mateña ne zo nde imâ ipânga pana lâ. Opopo, naña apolenzi tamâta ñinde ndo ñana akale malia kâ! ²⁴ Munnga kinzi Juda tamâta ñalanala mbilâo nâ sipalili naña mbwaninzi tamâta ñato kanaño lima kanaño ñapa (39). Kinzi siveta mine pa naña mbwaninzi lima. ²⁵ Lâ zo ñato Rom nenzi zugu tamâta kâi mbuku nâ sipu naña. Annga zo tonje kinzi tamâta mira nâ sisia naña. Annga mbwaninggu ñato naña amo wânga kulu ku wânga imbwatuke. Annga zo tonje naña asakoko amo tâi ngini ikura mbo taitu nga kari taitu. ²⁶ Ikura zo rârâ naña ayoka alâ pa nia mala-malawae, aku asânda malia kie-kie kulu. Zo pinde lââ pondi ñalae ku itu ipatuku naña, annga zo pinde nanzare tamwatanzi sipakâtu kuku naña lâ nzâla ku sikawea nanenggu kelekele sañena. Tamâta pinde lâ warakângu nenngu ngu situ siyaula naña, aku tamâta lâ ngu pinde kala situ siyaulana mine nâ. Zavaruña ne mâsi kie-kie nde ipânga pana lâ lawea ilo wa nia bilimu wa tâi kulu wa. Aku kalo-tawana tamâta lanjeña pinde kala siveta ñana sizavaru naña ndo. ²⁷ Naña uru aveta wurâta kaika kie-kie. Ikura zo rârâ naña akai wurâta lâ mbo, kala akeno tia. Annga zo pinde putole

ipuna wa arakoŋa ŋana lââ wa. Ikura zo rârâ nakâŋgu kâpwa tia wa pisi ipuna wa. Anŋa zo rârâ nanenŋu lalava ikeno pana ŋana atura tinenŋu kâ, ande tia. ²⁸ Mao nâ, naŋa akura tu atapâri ŋana malia pinde rârâ munŋa ipânŋa pana. Andeta ŋinde nâ tia; ikura zo rârâni naŋa kalonŋu loko nâ ŋananzi kalo-tawana tamâta ŋu rârâni, aku ŋinde iveta ilonŋu malia ndo tava. ²⁹ Ambo kalo-tawana tamâta tonŋe ne kaika tia, ande naŋa warakâŋgu kalonŋu loko kala apânŋa togo nanenŋu kaika tia mine nâ. Ambo kelekele tonŋe itapa kalo-tawana tamâta tonŋe tu ilâ iveta kiesaka, ande naŋa ilonŋu kura tia ndo.

³⁰ Ambo naŋa ma apandekâna warakâŋgu ŋana vetâŋa tonŋe kâ, ande ma apandekâna ŋana vetâŋa ndia itula pwataki tu warakâŋgu nenŋu kaika nde ŋalae tia. ³¹ Kinda nenda paneâŋa ilâ pa Maro Ŋalae Yesu Kiriŋi Tama Maro Kindeni ikura zo zo, aku i tamwata isama tu nanenŋu ŋgua ŋine nde mao kanaŋo. ³² Munŋa, zo tonŋe naŋa amo Damaskus lawea, andeta Koipu Ŋalae Aretas ne dumui itu io naŋa lâ luma sakamao ilo. Mine nde ionzi zugu tamâta tu ma sio ŋanana lâ nzâla kawa rârâni ikeno lawea ŋinde ne ŋgumbi ŋalae tini. ³³ Andeta ninŋu-nambwe pinde sikai naŋa silâ pa nia maa tonŋe ikeno ŋgumbi tini, ku sio naŋa lâ ŋgâmo ŋalae tonŋe ilo, ŋinenŋa siti u naŋa andue pa tâno kulu. Mine nde naŋa akâwa anŋenŋe ŋana dumui ŋinde kâ.

12

Maro Kindeni itula mâsi tonje pa Paulo

¹ Naņa ma apandekâna warakângu kilo ņana duvi ņine: nzâla tonje ikeno pa naņa tia.* Mao nâ, ņgua kaņa mine ikura tu ivila kinda tia. Andeta kalo loko, naņa ma atapâri ņana mbupuleņa wa ņgua paveâņa pinde Maro Ɲalae muņa itula pa naņa.

² Naņa asama tamâta tonje, i kalo tawana Kirisi. Muņa, mbwera saņao kanaņa ņapa ilâ lâ, ande lâ zo ņinde Maro Kindeni itapa tamâta ņinde kâki ilâ ipângga samba lawea âta ņinde. Tiambo ņinde nde mâsi mao tâku imbipole tâku; ņinde naņa asama tia. Maro Kindeni simbo nâ isama. ³⁻⁴ Naņa asama tu Maro Kindeni itapa tamâta ņinde kâki ilâ samba ilo. Tiambo ņinde nde mâsi mao tâku imbipole tâku; ņinde naņa asama tia. Maro Kindeni simbo nâ isama. Ilâ ipângga samba ilo, ņinenņa ilonjo ņgua ņana vetâņa pinde. Kinda tamâta nenda ņgua ikura ņana itula vetâņa ņinde kilala pwataki, ande tia. Aku tuņa kaika ikeno tona mine tu tamâta tonje ma itula ņinde pwataki ndimo. ⁵ Naņa ma andekana tamâta mine, andeta naņa ma apandekâna warakângu ņalae koņa tia. Naņa ma apandekâna ņana vetâņa pinde nâ, aku ņinde nde vetâņa ndia itula pwataki tu naņa warakângu neņgu kaika nde ņalae tia. ⁶ Mao nâ, ambo naņa ilonju tu apandekâna warakângu

* **12:1** 1 Paulo isama tu ambo i ma ipatula ne parina pwataki tia, ande kinzi Korin ņgu ma sipile nenzi kalo-tawana ku ma sipone muli panzi pananâņa tamâta laņeņa.

ņana m̄asi ņalaņala pinde k̄a, ande nanenģu ņgua ņinde ma irerege kuku tam̄ata kapa nenzi ņgua tia ndo, ņana tu naņa ma aporo ņgua mao n̄a. Andeta naņa tiningu pw̄aka tu apandek̄ana warak̄anģu kilo. Ambo tam̄ata pinde simora nanenģu vet̄aņa wa siloņo kaw̄anģu ņgua wa, kala situ sindekana naņa, ande ņinde ma ara. Taitu naņa tiningu pw̄aka tu tam̄ata ma sindekana naņa ņana kelekele pinde k̄a.

Maro Kindeni is̄au pa kelekele tonģe tu iveta n̄ana pa Paulo karae

⁷ Maro Kindeni itula m̄asi ņalaņala arara mine pa naņa l̄a. Andeta i tini pw̄aka tu naņa ma apasuka warak̄anģu tiningu ņana m̄asi ņinde k̄a. Mine kala is̄au pa kelekele tonģe tu im̄a iveta n̄ana ņalae pa karaenģu, itogo w̄alo saka ne mata-mata isowe tininda mwasina. Kelekele ņinde nde itogo Sadana ne wur̄ata tam̄ata tonģe ikai wur̄ata ņana ipu nanenģu walo ndue k̄a.

⁸ Naņa akai noņa kaika pa Maro ņalae mbwanenģu ņato tu ma isoki kelekele ņinde piti l̄a tiningu. ⁹ Andeta ipai naņa tu, “Nanenģu wisi-wisi nde uru imo kuno, aku ņinde ikurano. ņana tu nanenģu walo kaika uru ip̄anģa ņalae ndo panzi tam̄ata ea nenzi kaika tia.” Maro ņalae iporo ņgua ņinde; mine nde naņa andeka ņalae ndo ņana amo atogonzi tam̄ata ņinde nenzi kaika tia, ņana tu ņinde ikai nz̄ala piti pa Kirisi ne walo kaika tu im̄a itura naņa ndo.

¹⁰ Mine nde l̄a zo ndia naņa akale malia l̄a Kirisi ne wur̄ata ņine tini, ande ilonģu ara n̄a. Ambo pukonģa ikaina t̄aku, tam̄ata sivaligi naņa t̄aku,

nâna silua naŋa tâku, siyaula naŋa tâku, siveta malia kie-kie pa naŋa tâku; ande naŋa ŋandai kalonju loko ŋga. Ninde nde duvi mine; lâ zo ndia nanenju kaika ikeno pana tia, ande lâ zoni ndaina Kirisi ne walo kaika imâ pana.

Paulo itu ipu tini kaika pa Korin ŋgu ilonzi kalonzi

¹¹ Opopo, naŋa apandekâna warakâŋgu itogo tamâta kapa uru iveta mine! Andeta miki warakami kagagatina ŋana aporo ŋgua kaŋa mine. Nanayoni miki warakami kakura tu kandekana naŋa lâ pâri-tamâta laŋeŋa ŋinde naonzi. Andeta miki ŋandai kaveta mine ŋga, kala naŋa apandekâna warakâŋgu. Mao nâ, naŋa nde tamâta kaa nâ, andeta ŋandai amo nemi pâri-tamâta ŋalaŋala laŋeŋa ŋinde kalonzi ŋga. ¹² Munja, lâ zo ŋinde naŋa amo kumi, ande amo akale malia nâ. Andeta naŋa ŋandai apile nanenju wurâta ŋga; naŋa amandi kaika ku aveta mâsi kaika kie-kie, aku ŋinde itula naŋa kilalâŋgu pwataki pami tu naŋa nde pâri-tamâta mao. ¹³ Naŋa aveta vetâŋa kie taituni pa miki itogo uru aveta panzi kalotawana tamâta ŋgu pinde rârâni. Taitu vetâŋa tonje naŋa uru aveta pa kinzi, ande vetâŋa taitu ŋinde nâ naveta pa miki tia. Naŋa ŋandai aveta malia pami ŋana mbaliŋa kalua naŋa ŋga. Tiambo naŋa aveta soki ŋana ŋinde kê, a? Ambo mine, ande naŋa ano pami tu kasoki nanenju vetâŋa potomule ŋinde piti lâ tiningu. ¹⁴ Munja naŋa amo kumi mbwaningru rua lâ, kala ŋine aluku lâ ŋana amâ amo kumi kilo. Andeta naŋa

ma malia tonje alami tia ndo. Miki kalonjo nga; naŋa ilonju pa mbaliŋa tia. Naŋa ilonju pa miki warakami nâ. Njinde nde duvi mine; kinzi lâlu kiri-kiri ŋandai sikai wurâta ŋana sikatonanzi tinanzi-tamanzi ŋana kelekele nga. Kinzi tamâta nenzi wurâta nde ŋana sikatona natunzi ku kelekele silanzi. ¹⁵ Mine nde naŋa ma ao nanenju kelekele ndoni imâ pami ŋana avila nemi kalo-tawana kâ, aku ma andeka nâ ŋana aveta mine. Aku naŋa ma andeka mine nâ ŋana apayaula warakâŋgu tona ŋana avilami. Mao nâ, naŋa ilonju ndo ikeno pami; tiambo miki kakura tu kao ilomi tini mwata nâ imâ pa naŋa, tiya? ¹⁶ Ambo mine tâku tia tâku, ande miki kasama tu naŋa muŋga malia tonje alami tia. Andeta miki pinde kaporo tu, “Mao nâ, Paulo ŋandai ino pa kinda lâ nia yo ŋana kelekele kalua i. Taitu i nde tamâta ŋana iporo ŋgua kaŋa mona-mona kâ, kala ilaŋe kinda ku itapa kelekele saŋe kinda.” ¹⁷ Opopo, naŋa akai laŋeŋa pami lâ nanenju vetâŋa ndia, a? Muŋga naŋa aonzi tamâta pinde simâ pami. Tiambo kinzi njinde sikai naŋa ndamwâŋgu ku silanemi wa sipanawe nemi kelekele wa, a? Tia ndo. ¹⁸ Muŋga naŋa ano kaika pa Titi tu imâ pami, njineŋa ao i tava ninda-nambwe tonje, kala kinzi rua soka silâ simo kumi. Tiambo Titi ikai laŋeŋa pami tâ ku ipanawe nemi kelekele, a? Tiambo maka rua ŋandai kamo tava ilo-kalo taitu nâ, a? Tiambo maka rua nema vetâŋa nde piti-piti, a? Tia ndo!

¹⁹ Tiambo miki warakami ilomi patea tu ŋgua rârâni maka kaŋgere njine nde ŋana iveta maka

kapânnga tamâta ara lâ naomi, a? Tia ndo! Maka kamo Kirisi ne wurâta tamâta, kala lâ Maro Kindeni nao maka kaporo ngua mao nâ pami. Niŋgu-nambwe wukale, vetâŋa rârâni maka kaveta nde ŋana duvi taitu ŋine nâ: maka iloma tu kapu tini kaika pa nemi kalo-tawana. ²⁰ Naŋa kalonŋu loko tu mambo naŋa amâ apânnga pami, ande naŋa ma amora tu miki ŋandai kamo katogo naŋa ilonŋu tu ma kamo mine. Aku tiambo miki kala ma kamora tu naŋa ŋandai amo atogo miki ilomi tu ma amo mine. Naŋa kalonŋu loko tu naŋa ma amora vetâŋa potomule kie-kie imo ŋginimi mine; pawana wa padadâŋa wa wisi-nâna wa taŋa-kaika wa ngua pavaligina wa ngua nao-muli wa pandekanâŋa wa pazavaruna kie-kie wa. ²¹ Naŋa kalonŋu loko tu mambo amâ apânnga pami, ande nanenŋu Maro Kindeni ma iveta maŋeti pa naŋa kilo lâ miki naomi. Naŋa kalonŋu loko tu ma amora miki rârâ muŋga kaveta kiesaka, andeta miki ŋandai kapalele ilomi kalomi ku kapu mulimi pa vetâŋa muso ŋinde ŋa. Naŋa aporo ŋana tini-paluluâŋa ne mâsi potomule kie-kie miki pinde uru kaveta ŋinde. Ambo mine, ande naŋa ma kalonŋu sukâŋa ŋalae tina.

13

Kinzi ma sipakatona sondo ŋana nenzi kalo-tawana kâ

¹ Muŋga naŋa amo kumi mbwaninŋu rua lâ, kala ŋine naŋa ma amâ amo kumi kilo. Ninde iyoke Maro Kindeni kawa ngua ikeno lâ pepa tini mine tu,

“ Ambo tamâta tonje iveta soki, aku tamâta rua wa ñato ilonzi tu ma simandi lâ ñgua nia ku sisowe ñgua lâ i tini, ande ara, ñgua-samâña tamâta ma

ikura tu ilonjo nenzi ñgua ku iveta sondo. Ambo tamâta taitu nâ itu isowe ñgua lâ tamâta ñinde tini, ande ñgua-samâña tamâta ma ilonjo i ne ñgua tia.”

² Munja, lâ zo ñinde naña apilemi lâ ñinenja ataulo amâ amo kumi kilo, ande naña aporo ñgua kaika panzi tamâta pinde munja siveta kiesaka. Kala ñine amo malawae, andeta naña ma aporo ñgua kaña taituni kilo panzi tamâta ñinde sitavanzi tamâta pinde. Nanengu ñgua ñinde nde mine; ambo naña ma ataulo amo kumi kilo, ande naña ma agera miki tia ndo.

³ Miki katu kasama mine; tiambo naña Paulo akai Kirisi tamwata kawa kala atula ñgua, tiya? Ayo, naña ma amâ apânga pami, ñinenja miki ma kasama ñinde marumbu lâ. Kalonjo nga; lâ Kirisi ne zo ñana itu miki nemi vetâña sondo kê, ande i ma ivea ne walo tia ndo. I ma itula ne walo kaika ñinde pwataki pami. ⁴ Mao nâ, Kirisi ipile ne walo kaika ñinde kala kinzi sipu i lâ kâi popole tini imâte lâ. Andeta muli nga Maro Kindeni ne walo kaika ipaño i imandi sânda kala imo via kilo. Aku maka pâri-tamâta kala mine nâ; maka kapasipa lâ taitu kuku Kirisi, ande kala nema kaika tia mine nâ. Ande lâ zo ñana maka ma kamâ kapânga pami, ande Kirisi Via Tamwata ma imo kuma, kala Maro Kindeni ne walo kaika ma ipânga nia yo pami.

⁵ Ara ñana miki ma kalea sondo pa warakami

nemi vetâŋa ku kakai samâŋa pa warakami nemi ilo-kalo. Ninenŋa miki ma kakura tu kasama nemi kalo-tawana kilala pwataki. Yesu Kirisi tamwata nde imo ilomi. Tiambo miki kazizâla ŋana ŋinde kâ, tiya? Taitu miki kaloŋo ŋga; ambo nemi kalo-tawana nde mao tia, ande Kirisi imo ilomi tia. ⁶ Naŋa ilonŋu tu miki ma kasama ŋine sonde; maka ŋandai kambe ŋana samâŋa ŋga. Maka nde Kirisi ne pâri-tamâta mao kanaŋo. ⁷ Ambo miki katu maka nema wurâta ŋana katula pâri ara kâ nde ipâŋga ara tia, ande naŋa ma kalonŋu loko ŋana ŋinde kâ tia. Maka uru kano kaika pa Maro Kindeni tu ma ivilami ŋana kapu mulimi pa vetâŋa potomule kie-kie rârâni, ŋana tu maka iloma ŋalae tu miki ma kapaveta kuku vetâŋa ara nâ. Andeta maka ŋandai iloma tu kinzi tamâta ma sisuka maka ŋama kâki kala kakai noŋa mine ŋga. ⁸ Maka kakura tu katawa ŋgua mao ndue, ande tia ndo. Maka kakura tu kaveta wurâta taitu nâ, aku ŋinde nde wurâta ŋana kasuka ŋgua mao tu ipâŋga nia yo. ⁹ Mine nde lâ zo ndia nemi walo ikeno pami, andeta maka nema walo ikeno pama tia, ande maka uru kamo kandeka nâ. Ikura zo zo maka kano pa Maro Kindeni tu ma ivetami kapâŋga kalo-tawana tamâta sonde ndo. ¹⁰ Nanayoni Maro Njalae ipatea naŋa tu akai i ndamwa ku aveta wurâta ŋine ŋana avilami tu kamandi kaika kâ. I ŋandai ilo tu naŋa ma ayaulami ŋga. Kala ŋine naŋa amo malawae ŋanami yo, andeta anŋgere ŋgua kaika ŋine lâ pepa tini ku ao imâ pami ŋana duvi ŋine kâ; lâ zo ndia naŋa ma ataulo amo kumi kilo, ande naŋa

tiniŋgu pwâka tu ma aleleami aporo ŋgua kaika mine pami.

Paulo kawa kari ara panzi

¹¹ Niŋgu-nambwe wukale, nanenŋu ŋgua kala imâ imotu lâ ŋine, kala kawâŋgu kari ara imâ pami. Naŋa ilonŋu tu miki ma kamakâsa ŋana kapâŋga kalo-tawana tamâta sondu. Aku ilonŋu tu miki ma kaponu muli pa nanenŋu ŋgua, ku kamo tava ilo-kalo taitu nâ wa kapaveta kuku wisi-pisi ne mâsi wa. Ambo miki ma kaveta mine, ande Maro Kindeni, ina tini-mwasa warika wa wisi-pisi warika wa, i tamwata ma imo kumi.

¹² Ara ŋana miki rârâni taitu-taitu ma katanjo nimi-nambwe mbaunzi, itogo kindu kalo-tawana tamâta uru taveta mine. ¹³ Maro Kindeni ne tamâta rârâni kawanzi kari ara imâ pami.

¹⁴ Maro Ŋalae Yesu Kirisi ne wisi-wisi imo ku miki rârâni, tava Maro Kindeni ne tini-mwasa wa Koroani Sapâŋa ne mâsi ŋana iveta kindu tamo ilonda kalonda taitu nâ.

MARO KINDENI KAWA NGUA
The New Testament and Psalms in the Sio Language
of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Sio long Niugini

Copyright © 1995 Wycliffe Bible Translators

Language: Sio

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2013-02-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 4 Mar 2023 from source files dated 22 Nov 2019

b3b81168-89df-5bc3-8b0c-cf72ef93d3de